

Monitorizarea mass-media (presa online) în perioada și campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021

Raport final
1 iunie – 11 iulie 2021

National Endowment *for* Democracy
Supporting freedom around the world

Monitorizarea are loc în cadrul unui proiect implementat de Asociația Presei Independente (API) și finanțat de National Endowment for Democracy (SUA). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorului.

I. DATE GENERALE

1.1 Obiectivul proiectului: monitorizarea și informarea opiniei publice privind comportamentul editorial al instituțiilor mass-media (presa online) în perioada electorală și în campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din Republica Moldova din 11 iulie 2021.

1.2 Perioada de monitorizare: 1 iunie 2021 – 11 iulie 2021.

1.3 Criteriile de selectare a instituțiilor mass-media supuse monitorizării:

Portalurile au fost selectate în baza următoarelor criterii obiective: a) relevanță; b) notorietate/audiență; c) limba de difuzare; d) geografie. Astfel, sunt monitorizate portaluri naționale și un portal regional, în limbile română și rusă, cunoscute și indicate ca surse de informații de către respondenții la sondajele de opinie credibile, unele fiind prezente în pozițiile superioare ale sondajelor de măsurare a audienței online.

1.4 Portalurile monitorizate (în ordine alfabetică):

Actualitati.md¹ (limba rusă), Agora.md² (limba română), Gagauzinfo.md³ (limba rusă), Kp.md⁴ (limba rusă), Newsmaker.md⁵ (versiunea în limba rusă), Noi.md⁶ (versiunea în limba română), Realitatea.md⁷ (limba română), Sputnik.md⁸ (limba română), Timpul.md⁹ (limba română), Unimedia.info¹⁰ (limba română).

1.5 Obiectul monitorizării

Întreg conținutul editorial propriu al portalurilor, fără publicitatea marcată corespunzător.

1.6. Echipa

Proiectul este realizat de Asociația Presei Presei Independente (API) în cadrul Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte.

1.7 Cadrul metodologic

Monitorizarea se bazează pe metodologia elaborată de Oxford Media Research Center pentru proiectele de monitorizare ale Organizației Internaționale Campania Globală pentru Libertatea de Exprimare “Articolul 19”, adaptată și completată. Aceeași metodologie a fost utilizată de API și la monitorizarea instituțiilor mass-media în perioadele și campaniile electorale precedente.

¹ Fondat de **Iuri Vitneanski**, membru PSRM, actual vicepreședinte al sectorului Botanica din mun. Chișinău

² Fondat de Interakt Media SRL (administratoare – **Irina Ghelbur**)

³ Fondat de Iusivmedia SRL (administratoare – **Iulia Cîlcic**)

⁴ Pagină electronică a ziarului „Комсомольская правда в Молдове”, editat - de „Комсомольская правда-Basarabia” SRL (administrator – **Serghei Ciuricov**), fondatorul firmei – Exclusiv Media SRL, compania deputatului PSRM **Corneliu Furculiță**

⁵ Fondat de SRL NEWS MAKER, fondator – **Vladimir Soloviov** (administratoare – **Olga Cenușa**)

⁶ Fondat de MLD Media SRL, companie cu șase acționari, inclusiv companii ale omului de afaceri **Vasile Chirtoca**, consilier PSRM în Consiliul Municipal Chișinău, administrator – **Constantin Burghiu**

⁷ Fondat de SRL HB MEDIA, fondator – MMDT SRL (administrator – **Dumitru Țira**)

⁸ Filială a Agenției Internaționale de Presă și Radio Sputnik, fondată de compania de stat Rossiya Sevodnya din Federația Rusă (directoare Sputnik Moldova – **Marina Perekrestova**)

⁹ Fondat de Publicația Periodică „TIMPUL de dimineață” (administrator – **Silviu Tănase**)

¹⁰ Fondat de Miraza SRL (fondatoare și administratoare – **Olesea Banari**)

Metodologia prevede măsurarea și analiza tuturor materialelor jurnalistice și a publicității nemarcate care vizează direct sau indirect teme/subiecte politice și electorale, publicate de cele 10 portaluri informaționale. Monitorizarea are loc în baza unor indicatori *cantitativi* (inclusiv tipul, formatul, durata și tematica informațiilor, protagoniștii, sursele și genul surselor citate, frecvența apariției concurenților electorali) și *calitativi* (contextul favorabil, defavorabil sau neutru de prezentare a fiecărui concurent electoral; analiza de conținut a fiecărui articol: o știre care prezintă un concurent electoral în context pozitiv ori negativ nu indică neapărat tendențiozitatea sau partizanatul instituției media care difuzează știrea; este posibil ca știrea să favorizeze sau să defavorizeze pe unul dintre concurenți, și, cu toate acestea, să fie echidistantă și corectă din punct de vedere profesional).

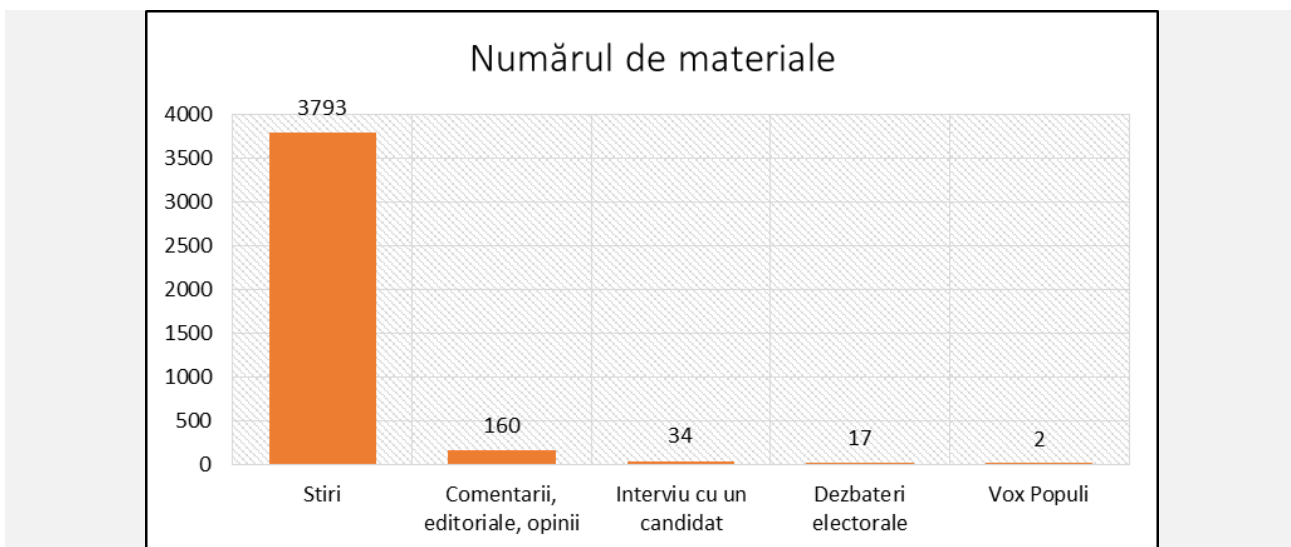
1.8. Lista partidelor și a acronimelor folosite în raport

1. Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE” - PACE
2. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic” - PACCC
3. Blocul electoral „Renato Usatî” – BERU
4. Partidul Politic „Șor” - PPȘ
5. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” – PAS
6. Blocul electoral al comuniștilor și socialiștilor – BECS
7. Mișcarea Profesiștilor „Speranța – Надежда” - MPSN
8. Partidul Democrat din Moldova - PDM
9. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” - PPDA
10. Partidul Politic „Partidul Unității Naționale” – PUN
11. Partidul Politic „Democrația Acasă” – PDA
12. Partidul Politic „NOI” - NOI
13. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” – PDCM
14. Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR - AUR
15. Partidul Politic Partidul Verde Ecologist - PVE
16. Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății” - PLD
17. Partidul Politic „Puterea Oamenilor” – PPO
18. Partidul Regiunilor din Moldova – PRM
19. Partidul „Patrioții Moldovei” – PPM
20. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII” - PS
21. Partidul Politic Noua Opțiune istorică – PPNOI
22. Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii – POM
23. Valico Veaceaslav, candidat independent - VV
24. Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” – PSRM
25. Partidul Politic „Partidul Comuniștilor din Republica Moldova” - PCRM
26. Partidul Liberal Democrat din Moldova – PLDM

II. ANALIZA DATELOR

2.1 Tendințe generale (1 iunie – 10 iulie 2021)

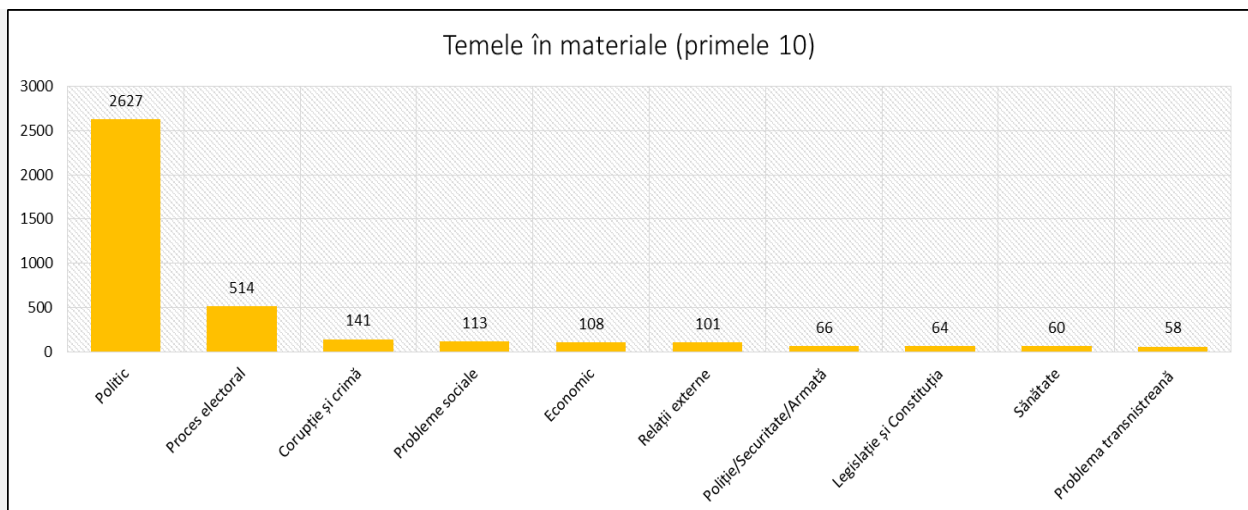
În perioada 1 iunie - 10 iulie 2021, cele 10 instituții media online monitorizate au publicat, împreună, 4006 materiale ce au abordat direct sau indirect campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021. Dintre acestea, cele mai multe au fost știri – 3793, sau circa 95% din total. De asemenea, au fost publicate 160 de comentarii, editoriale sau alte materiale de opinie, ceea ce a reprezentat aproape 4% din numărul total de produse jurnalistice, iar procentul rămas a fost împărțit între 34 de interviuri, 17 dezbateri electorale, și 2 sondaje de tip Vox Populi.

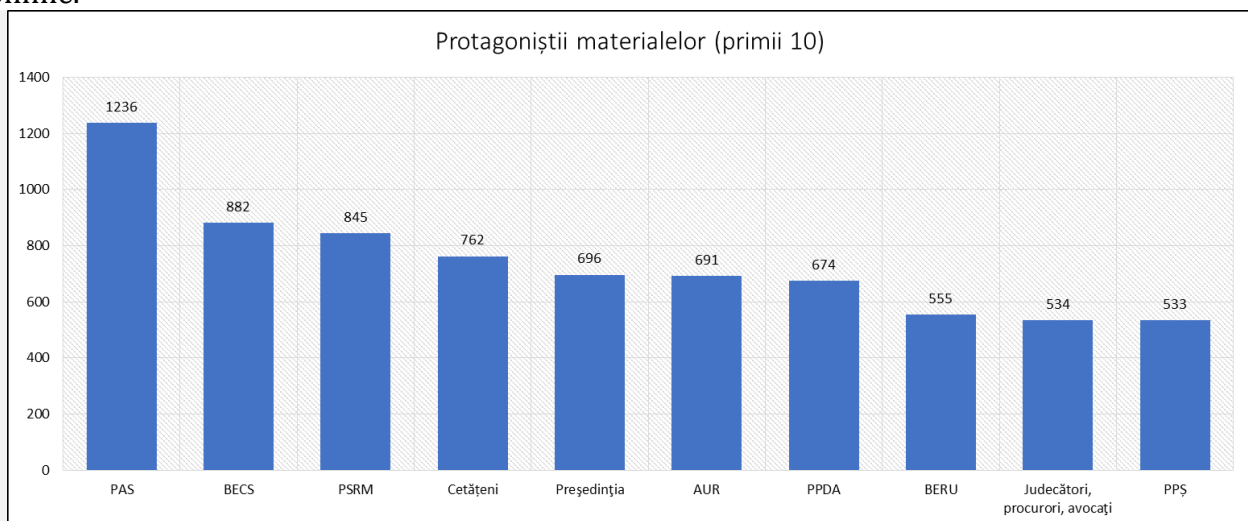
Cele mai multe produse media cu un caracter electoral direct sau indirect au fost publicate de **Realitatea.md** (631), iar cele mai puține – de **Gagauzinfo.md** (35). Celelalte instituții media online au publicat materiale relevante monitorizării astfel: **Noi.md** – 610, **Timpul.md** – 539, **Actualitati.md** – 456, **Unimedia.info** – 454, **Agora.md** – 375, **Newsmaker.md** – 352, **Kp.md** – 313, și **Sputnik.md** – 241. Totodată, **Realitatea.md** a publicat cele mai multe știri cu un caracter electoral (625), **Timpul.md** – cele mai multe comentarii (89), **Agora.md** – cele mai multe interviuri (18), **Newsmaker.md** – cele mai multe dezbateri (14), iar cele două sondaje de tip Vox Populi au fost publicate de **Kp.md** și **Realitatea.md**.

Peste 99% din materialele supuse monitorizării, sau 3976, au fost publicate sub formă de text. Totodată, în 769 de cazuri textele au fost însoțite de imagini video, iar în 25 – de înregistrări audio. Volumul total al materialelor monitorizate, cuantificat în semne (text) și secunde (video și audio), a constituit, astfel, 8615412 semne pentru text, 1155422 de secunde sau circa 321 de ore pentru imaginile video, și 7821 de secunde sau peste două ore pentru produsele audio.

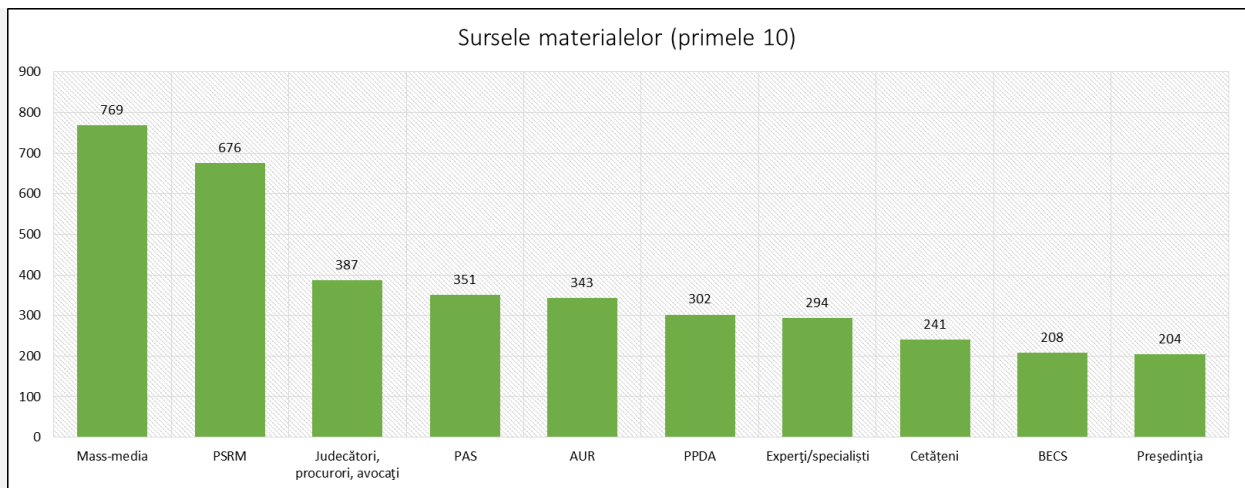
De cele mai dese ori (în 2627 de cazuri), materialele au vizat domeniul politic în context electoral, acesta fiind abordat de peste 5 ori mai des decât procesul electoral per ansamblu. Alte tematici la care s-au referit cumulativ cele 10 publicații online au vizat: corupția și crima – de 141 de ori, problemele sociale – de 113 ori, economia – de 108 ori, relațiile externe – de 101 ori, securitatea – de 66 de ori, legislația – de 64 de ori, sănătatea – de 60 de ori, sau problema transnistreană în context electoral – de 58 de ori.

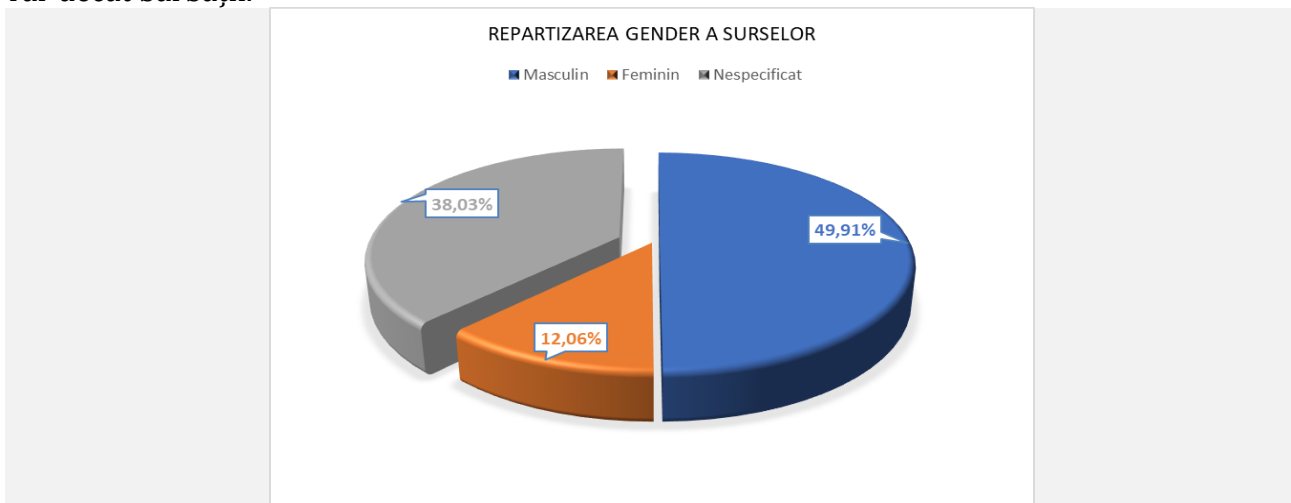
Cele 10 publicații au vizat în materialele lor 60 de categorii de protagoniști/protagoniste, printre care s-au regăsit și toți cei 23 de concurenți înscriși în cursa electorală pentru alegerile anticipate. Cel mai des în această calitate au apărut reprezentanții/reprezentantele PAS – de 1236 de ori, urmași/urmate de cei/cele ai/ale BECS, vizați/vizate de 882 de ori și ai/ale PSRM, cu 845 de astfel de apariții. În același timp, în primele zece categorii de protagoniști/protagoniste au mai intrat: cetățenii/cetățenele – cu 762 de apariții, Președinția – vizată în 696 de cazuri, reprezentanții/reprezentantele AUR, despre care s-a scris de 691 de ori, ai/ale PPDA, cu 674 de apariții, BERU, cu 555, exponenții/exponentele sistemului de drept, cu 534, sau ai/ale PPȘ, care au avut calitatea de protagoniști/protagoniste de 533 de ori. Astfel, 6 concurenți electorali din 23 s-au regăsit în primele 10 cele mai des vizate categorii de protagoniști/protagoniste ai/ale materialelor publicate de cele 10 instituții media online.

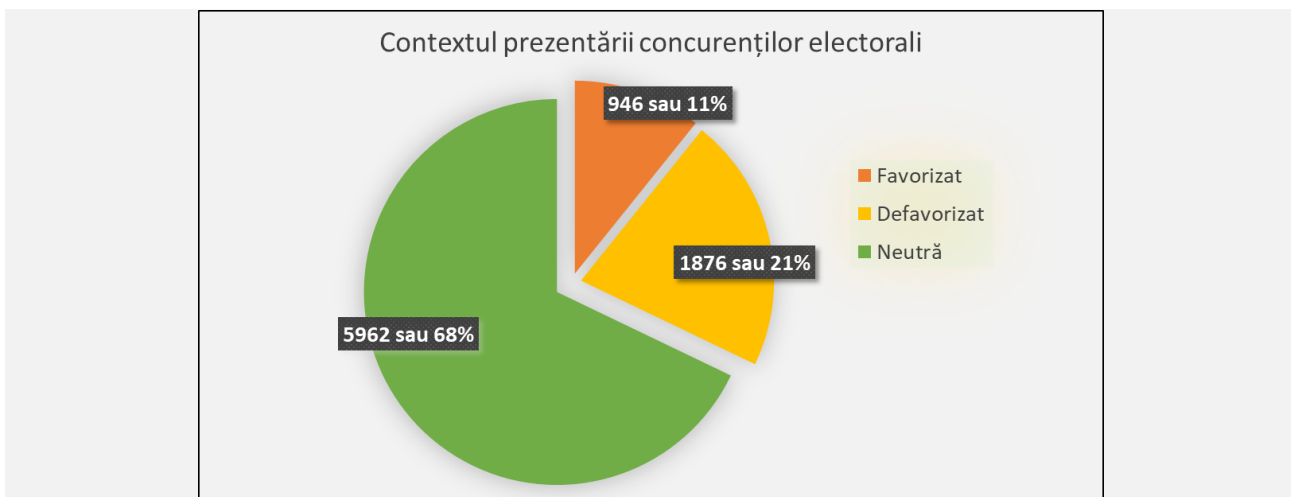
În perioada supusă monitorizării, cele 10 publicații online au citat, cumulativ, 50 de categorii de surse, inclusiv toți concurenții electorali. Cel mai des s-a făcut referire la alte surse mass-media, citate de 769 de ori, dar și la PSRM, exponenții/exponentele cărora au apărut în calitate de surse de 676 de ori. Mai rar au fost citați/citate reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept – de 387 de ori, cei/cele ai/ale PAS – 351 de ori, ai/ale AUR – de 343 de ori, ai/ale PPDA – de 302 ori, dar și experții/expertele, citați/citate de 294 de ori, cetățenii/cetățenele – de 241 de ori, exponenții/exponentele BECS - de 208 ori sau Președinția - de 204 ori. La alte categorii de surse s-a apelat și mai rar.

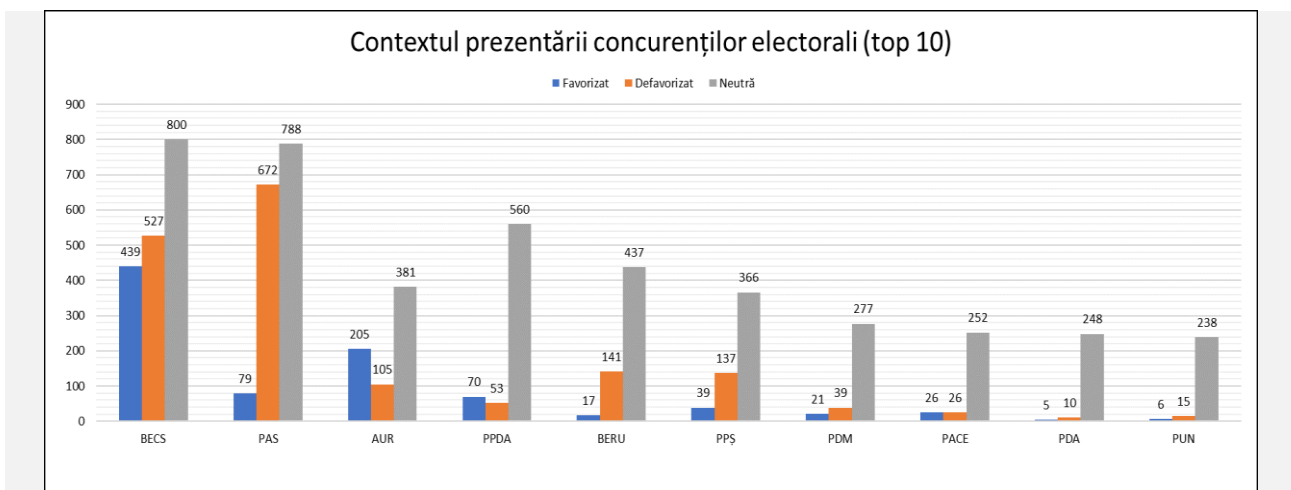
În același timp, sursele citate au fost disproporționate din perspectiva genului, în favoarea bărbaților. Astfel, din cele 5099 de surse citate în total de cele 10 publicații, jumătate, sau 2545 au fost bărbați, 615, sau puțin peste 12% au fost femei, iar în 1939 de cazuri (circa 38%), sexul surselor nu a fost specificat. Prin urmare, femeile au fost citate de peste 4 ori mai rar decât bărbații.

De cele mai multe ori, concurenții electorali au fost mediatizați în context neutru (în circa 68% din cazuri). La fel, în 11% din cazuri concurenții au fost plasați în contexte mai curând favorizante, și de aproape două ori mai des – în unele care i-au defavorizat. Totodată, niciun concurent nu a apărut doar în context neutru.

Astfel, BECS și AUR au fost favorizați de contextul în care au fost plasați mai des decât alți concurenți – de 439 și, respectiv, de 205 ori. De cealaltă parte, PAS a fost cel mai des defavorizat în materialele jurnalistice – de 672 de ori. AUR, PPDA, PLD și PPO, la rândul lor, au avut un număr mai mare de favorizări decât de defavorizări. Ceilalți concurenți au beneficiat, pe lângă mediatizările neutre, și de mai multe contextualizări mai curând negative. Raportul dintre favorizări și defavorizări pentru fiecare concurent a arătat astfel: BECS – 439/527 cazuri, PAS – 79/672 cazuri, AUR – 205/105 cazuri, PPDA – 70/53 cazuri, BERU – 17/141 cazuri, PPȘ – 39/137 cazuri, PDM – 21/39 cazuri, PACE – 26/26 cazuri, PDA – 5/10 cazuri, PUN – 6/15 cazuri, PACCC – 3/48 cazuri, PDCM – 9/10 cazuri, PLD – 17/3 cazuri, PPO – 4/1 cazuri, PRM – 4/9 cazuri, PS – 1/12 cazuri, NOI – 14 cazuri de defavorizare, VV – 6 cazuri de defavorizare, POM – 4 cazuri de defavorizare, PPNOI – 3 cazuri de defavorizare, MPSN și PPM – câte 2 cazuri de defavorizare și PVE – un caz de defavorizare.

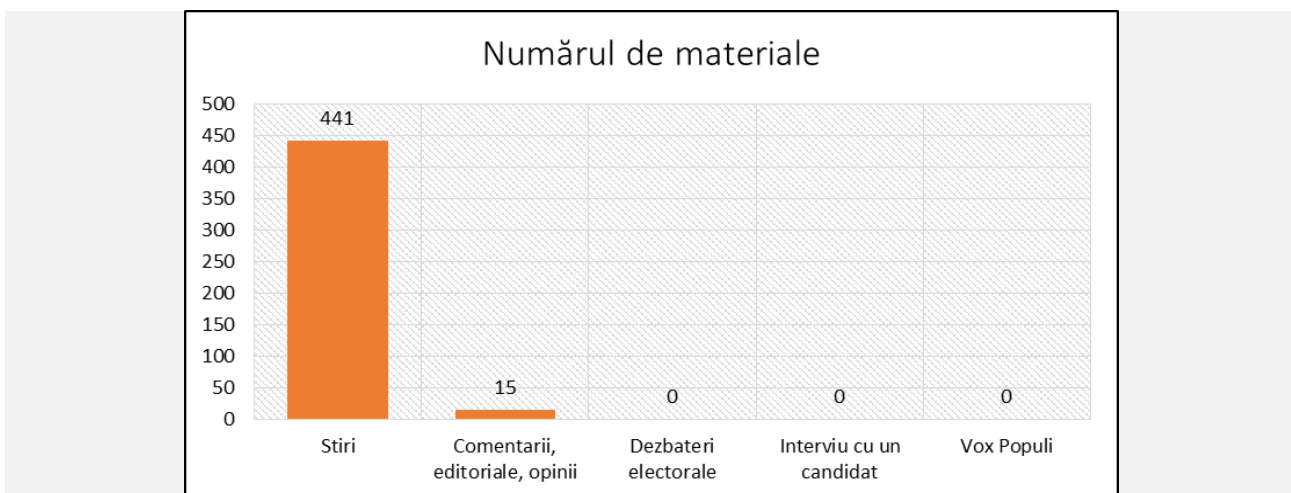

2.2 Comportamentul editorial al publicațiilor (1 iunie – 10 iulie 2021)

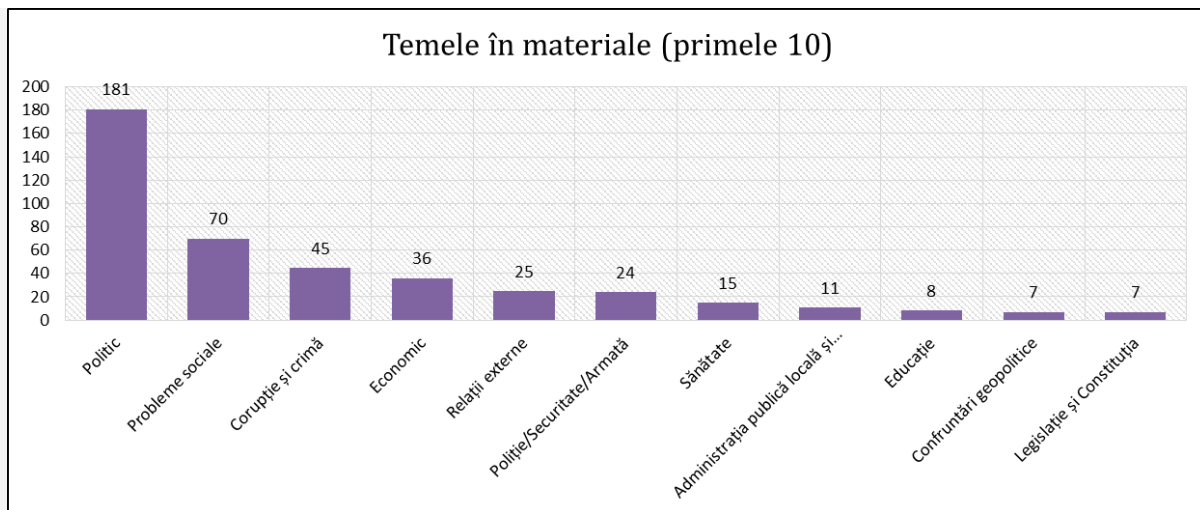

Actualitati.md

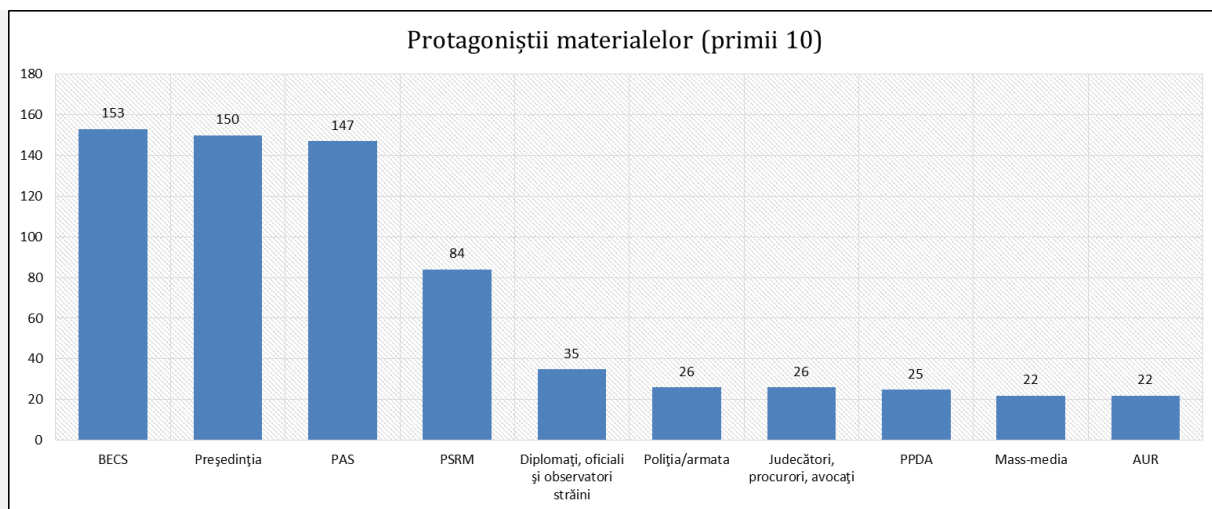
Actualitati.md a publicat în total 456 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 441 de știri și 15 materiale de opinie. În 57 de cazuri textele au fost însoțite de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 598010 semne pentru texte și 37365 de secunde sau peste 10 ore pentru materialele video.

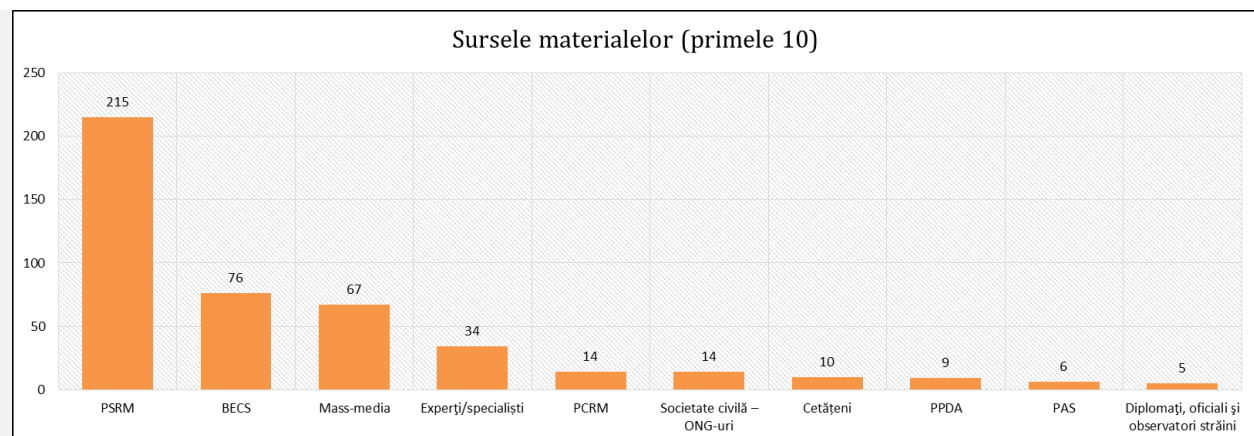
În cea mai mare parte, materialele publicate de **Actualitati.md** în campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate s-au referit la domeniul politic, procesul electoral per ansamblu fiind ignorat aproape în totalitate de publicație. Produsele media au acoperit masiv agenda de campanie a concurentului electoral BECS, comportamentul editorial al publicației fiind exclusiv favorabil acestuia. Astfel, cele mai multe materiale s-au bazat pe reflectarea activității și declarațiilor candidaților/candidatelor BECS, și pe preluarea informațiilor din alte surse media cu referire la același concurent. În același timp, **Actualitati.md** a defavorizat constant concurentul PAS, iar spre sfârșitul campaniei – și AUR. Mai exact, acuzații și declarații denigratoare în adresa celor doi concurenți, în special a PAS au fost publicate în toate decadele supuse monitorizării, fără ca acestea să fie probate, și fără ca replica celor vizati să fie și ea prezentată. Defavorizările s-au produs atât în știri, cât și în materialele de opinie semnate de experți care au susținut agenda și narațiunile electorale ale BECS. Mai rar au fost abordate problemele sociale, corupția și crima, economia, relațiile externe, securitatea, sănătatea, activitatea administrației publice locale și centrale, educația, confruntările geopolitice sau legislația în context electoral.

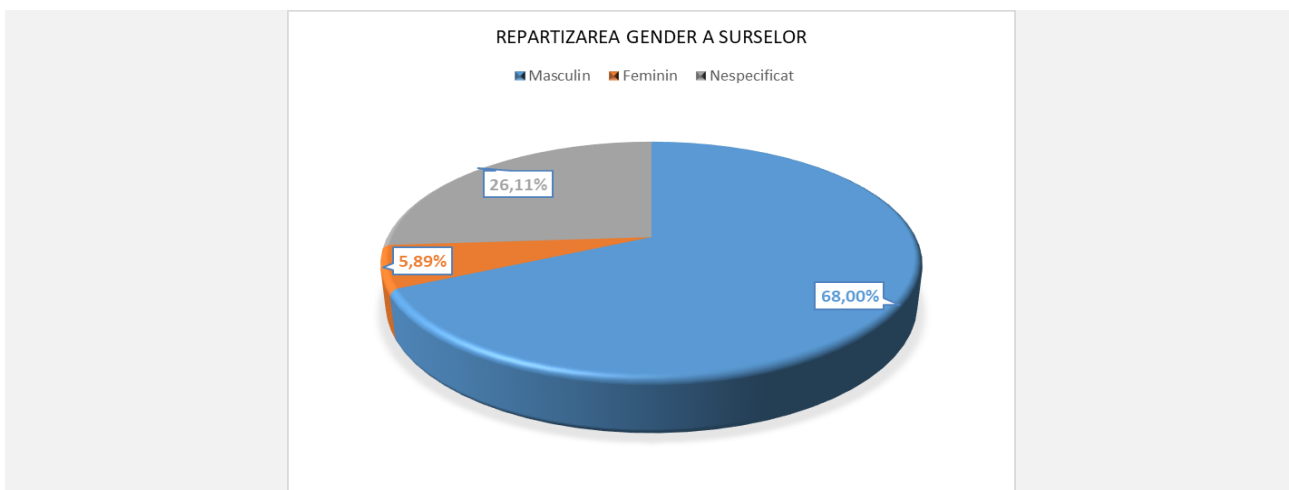
În același timp, **Actualitati.md** a vizat în total 26 de categorii de protagoniști/protagoniste. Printre aceștia/acestea s-au regăsit 12 concurenți electorali din 23. Podiumul a fost ocupat, în acest sens, cu un număr apropiat de apariții, de BECS, Președinție și PAS, cu 153, 150 și 147 de vizări. Au urmat reprezentanții/reprezentantele PSRM, cu 84 de apariții în calitate de protagoniști/protagoniste, diplomații/diplomatele – cu 35, poliția/armata, dar și reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept – cu câte 26 de apariții, cei/cele ai/ale PPDA – cu 25, sau mass-media și AUR, vizate de câte 22 de ori.

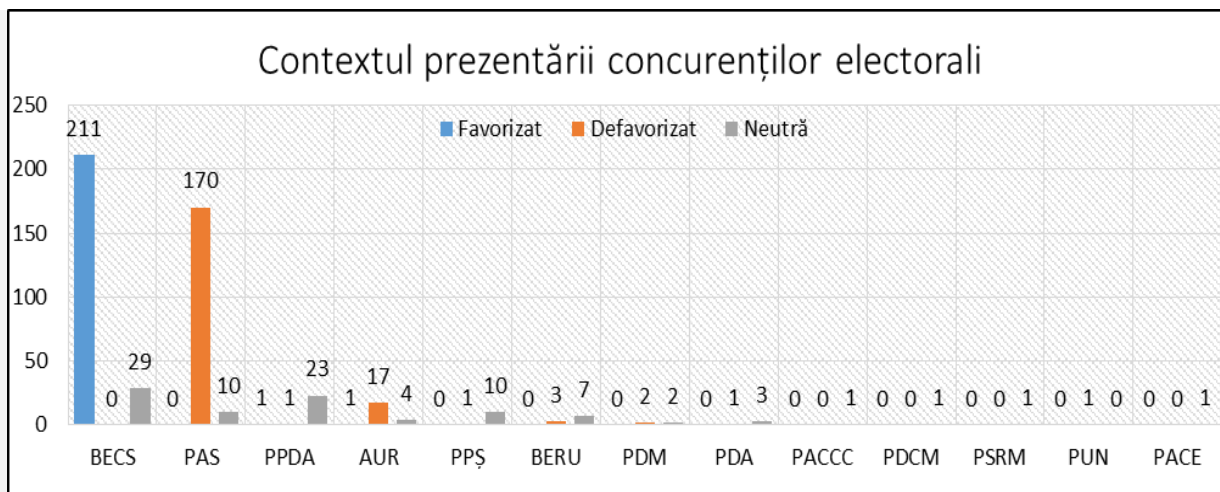
În perioada 1 iunie – 10 iulie 2021, **Actualitati.md** a citat 22 de categorii de surse, inclusiv 9 concurenți electorali. Cele mai multe surse au venit de la PSRM – 215, dar și de la BECS – 76, și de alte surse mass-media – 67. Mai rar au fost citați/citate experții/expertele (de 34 de ori), exponenții/exponentele PCRМ și ai/ale societății civile (de câte 14 ori), cetățenii/cetățenele (de 10 ori), PPDA (de 9 ori), PAS (de 6 ori) sau diplomații/diplomatele, citați/citate de 5 ori în materialele publicate de **Actualitati.md**.

În același rând, cele 475 de surse citate de **Actualitati.md**, au fost puternic disproporționate din perspectiva genului, în toată perioada vizată de monitorizare, dezechilibrul manifestându-se în favoarea bărbaților. Astfel, din numărul total de surse citate, 323 sau 68% au fost bărbați, 28 sau aproape 6% au fost femei, și 124 sau circa 26% nu au fost specificate sub aspectul genului. Astfel, femeile au fost citate de peste 11 ori mai rar decât bărbații.

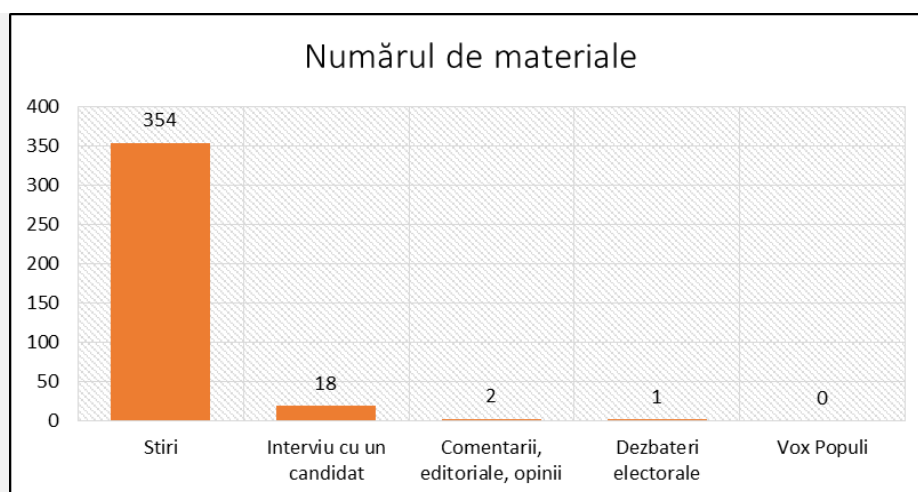

Actualitati.md a mediatizat dezechilibrat și tendențios concurenții electorali pe durata întregii campanii electorale. Din cei 12 concurenți vizati în materialele publicației, 3 au apărut doar în contexte neutre în puținele materiale în care au fost protagoniști. Este vorba despre PACCC, PDCM și PACE, fiecare cu câte o mențiune în materialele **Actualitati.md**. Un alt concurent, BECS, a fost favorizat masiv – de 211 ori, apărând și de 29 de ori în context neutru. Pe de altă parte, concurentul PAS a fost plasat cel mai mult în contexte negative - de 170 de ori, și de 10 ori în context neutru, iar AUR a fost și el defavorizat mai des decât alți concurenți (de 17 ori). În același timp, AUR și PPDA au fost singurii, pe lângă BECS, care au apărut, câte o dată, și în contexte favorizante. Nu în ultimul rând, PPȘ, PDA și PUN au fost defavorizați câte o dată, PDM – de două ori, iar BERU – de trei ori.

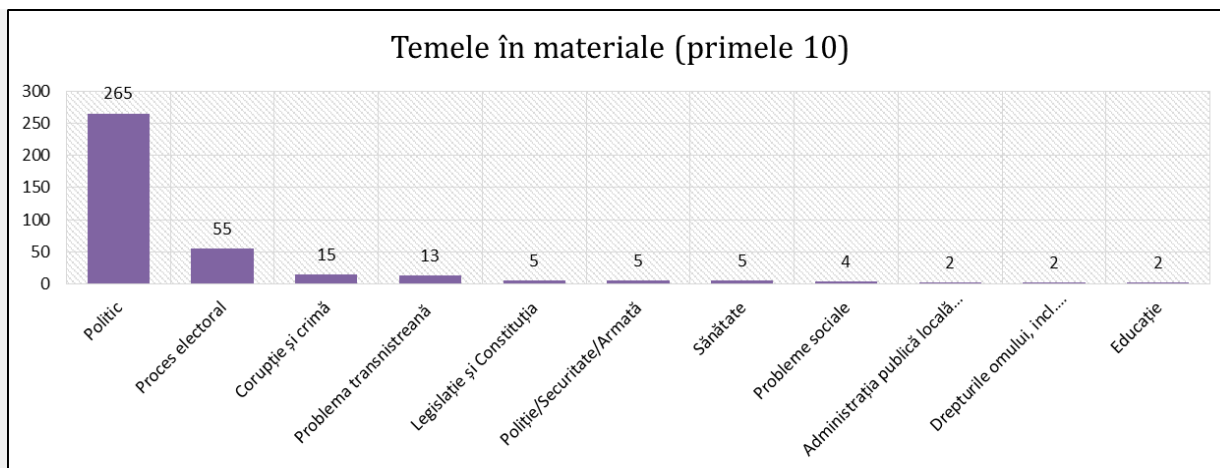
Agora.md

Agora.md a publicat în total 375 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 354 de știri, 18 interviuri, două materiale de opinie și o dezbatere. În 97 de cazuri textele au fost însoțite de imagini video, iar în două – de înregistrări audio. Volumul total al materialelor relevante a constituit 922048 de semne (pentru texte) și 127032 de secunde sau circa 35 de ore (pentru materialele video), și 686 de secunde sau circa 11 minute (pentru materialele audio).

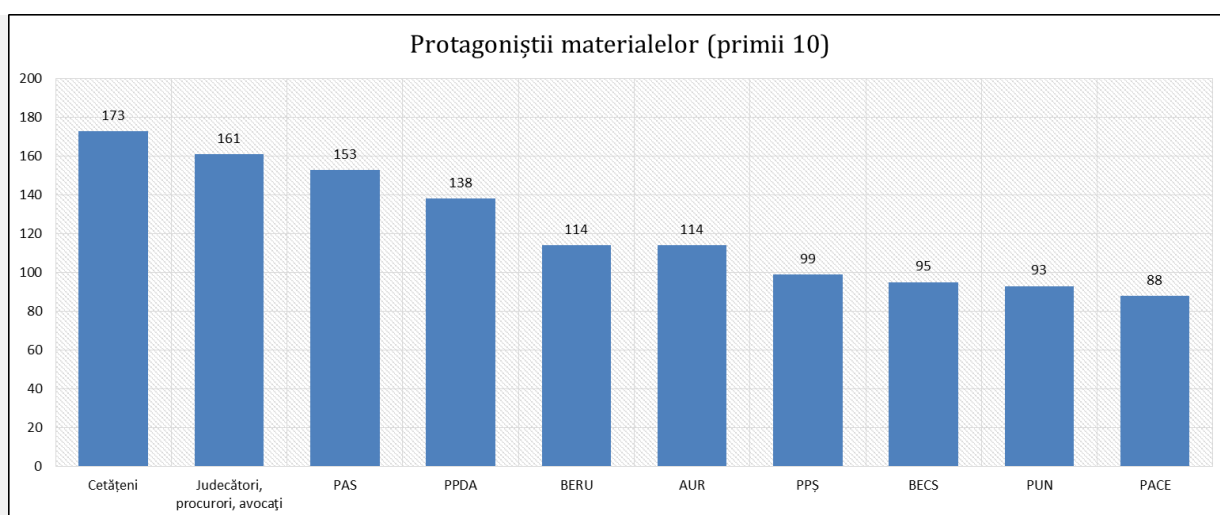

În campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate, publicația **Agora.md** a abordat în special domeniul politic în context electoral. Textele materialelor au fost scrise cu respectarea, în majoritatea cazurilor, a regulilor profesionale și deontologice ale jurnalismului, prezentând evenimentele în mod neutru, făcând distincție între fapte și opinii, prezentând toate opiniile în subiectele conflictuale. În niciuna dintre decadele monitorizate nu a fost sesizată vreo tendință de favorizare sau defavorizare intenționată a vreunui concurent electoral. În primele decade, redacția obișnuia să preia imagini video de pe paginile de Facebook ale unor candidați, imagini care conțineau acuzații sau favorizau anumiți

concurenți. Spre sfârșitul campaniei electorale, **Agora.md** a redus considerabil numărul videourilor preluate. De asemenea, **Agora.md** a avut rubrici care au promovat și încurajat participarea la votare, a realizat o serie de materiale de prezentare a tuturor concurenților electorali, dar și interviuri cu reprezentanți/reprezentante ai/ale 18 concurenți electorali, și a încurajat oamenii să spună de ce urmau să meargă la vot pe 11 iulie. Într-o măsură mai mică, **Agora.md** s-a referit la crimă și corupție, problema transnistreană, legislație, securitate, sănătate, probleme sociale, drepturile omului sau educație în context electoral.

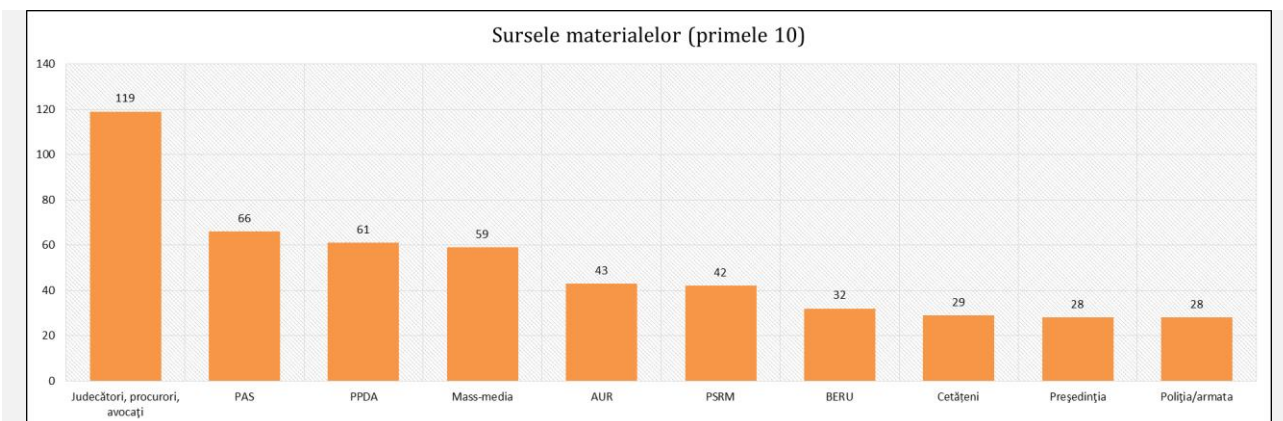

În perioada 1 iunie – 10 iulie 2021, **Agora.md** a vizat în total 55 de categorii de protagoniști/protagoniste în materialele publicate, inclusiv toți concurenții electorali. Cel mai des în această calitate au fost vizați/vizate cetățenii/cetățenele (de 173 de ori), urmași/urmate de reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept (de 161 de ori) și de cei/cele ai/ale PAS (de 153 de ori). În primele zece categorii vizate au mai intrat exponenții/exponentele PPDA, cu 138 de apariții, ai/ale BERU și AUR, cu câte 114, ai/ale PPS, cu 99, ai/ale BECS, cu 95, ai/ale PUN, cu 93 sau ai/ale PACE, cu 88 de cazuri.

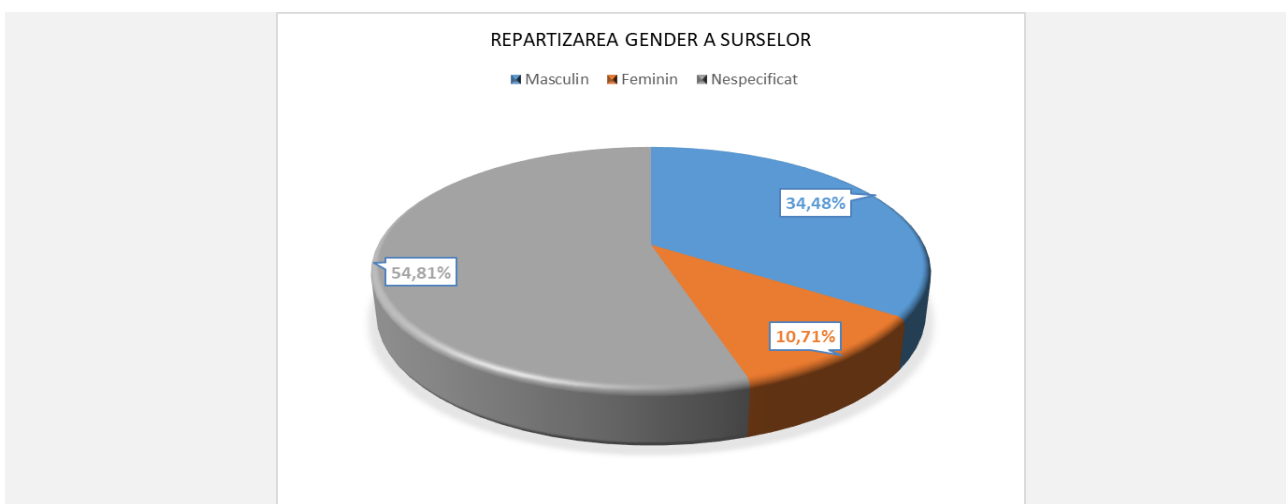

În aceeași perioadă, **Agora.md** a citat 41 de categorii diferite de surse, inclusiv pe toți concurenții electorali. Cel mai des au fost citați/citate reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept (de 119 ori), ai/ale PAS (de 66 de ori), ale PPDA (de 61 de ori), sau alte surse mass-media (de 59 de ori). Au urmat, în număr descrescător, exponenții/exponentele AUR, cu 43 de citări, ai/ale PSRM, cu 42, ai/ale BERU, cu 32, cetățenii/cetățenele, citați/citate

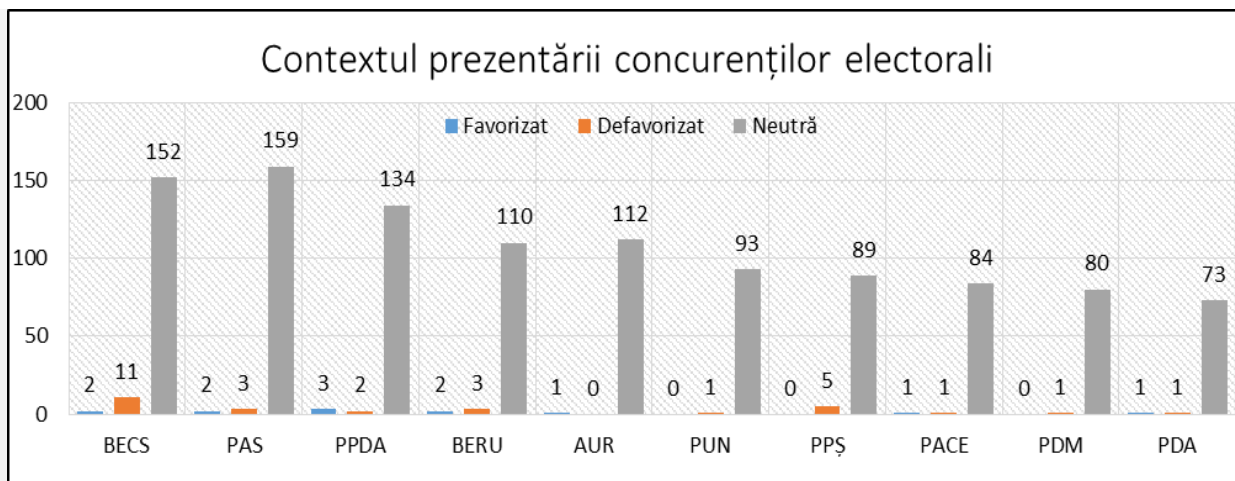
de 29 de ori, Președinția și poliția/armata, citate de câte de 28 de ori. Alte categorii au fost citate mai rar în materialele **Agora.md**.

Mai mult de jumătate din cele 728 de surse citate în total de **Agora.md** nu au fost specificate sub aspectul genului (399 sau 54,81%). Cele specificate, la rândul lor, au fost dezechilibrate în favoarea bărbaților. Mai exact, 251, sau 34,48% au fost bărbați, și 78, sau 10,71% au fost femei. Prin urmare, femeile au fost citate de peste 3 ori mai rar decât bărbații.

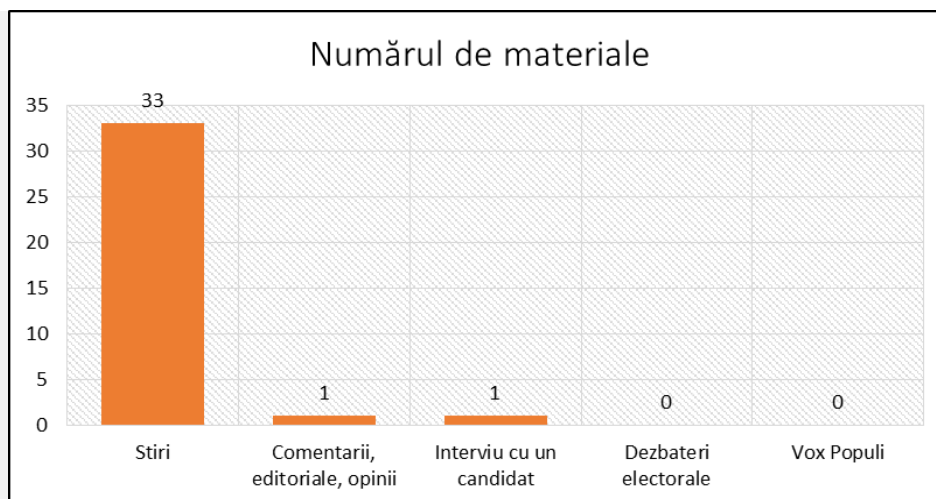
Agora.md a avut pe durata întregii perioade supuse monitorizării cel mai echidistant comportament editorial printre cele 10 publicații, reflectând campania electorală și concurenții electorali în mod echilibrat, cu respectarea normelor jurnalismului deontologic și profesional. Cinci concurenți, PLD, PPO, PPM, PS, VV au fost mediatizați exclusiv în manieră neutră, iar ceilalți concurenți au apărut preponderent într-un astfel de context. Cu toate acestea, au fost înregistrate și cazuri de plasare în context mai curând pozitiv sau negativ, de cele mai multe ori aceste contexte fiind sesizate în imaginile video care au însoțit textele. Astfel, BECS a fost favorizat de context de două ori, și defavorizat de 11 ori, PAS și BERU au avut câte două cazuri de favorizare și câte trei de defavorizare, PPDA – trei cazuri de favorizare și două de defavorizare, AUR – un caz de favorizare, PUN, PDM, PACCC, MPSN, PRM, PVE, PPNOI și POM – câte un caz de defavorizare, PPS – cinci cazuri de defavorizare, PACE și PDA – câte un caz de favorizare și defavorizare, NOI – două cazuri de defavorizare, PDCM – un caz de favorizare și două de defavorizare.

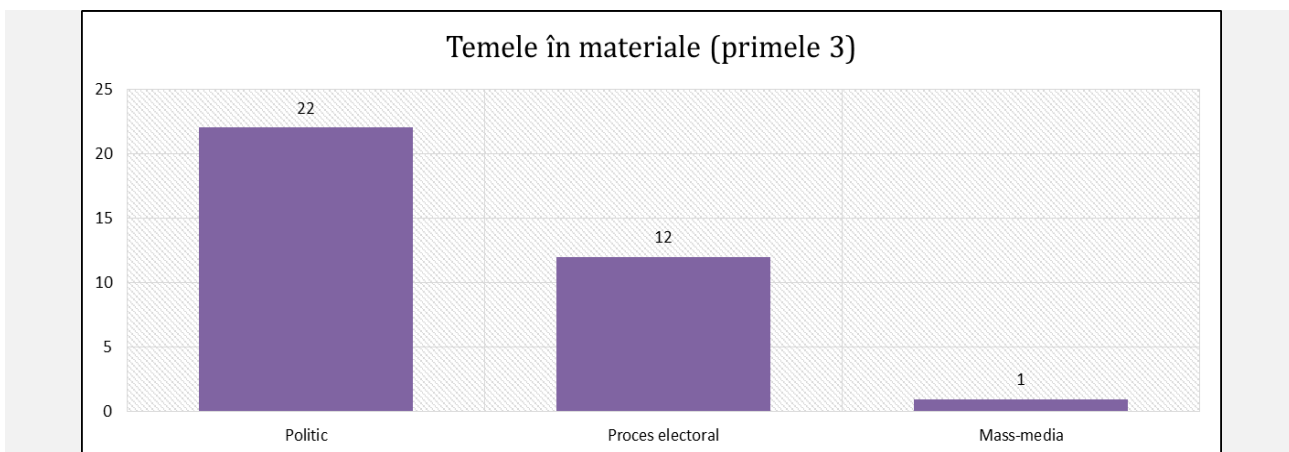
Gagauzinfo.MD

Gagauzinfo.md

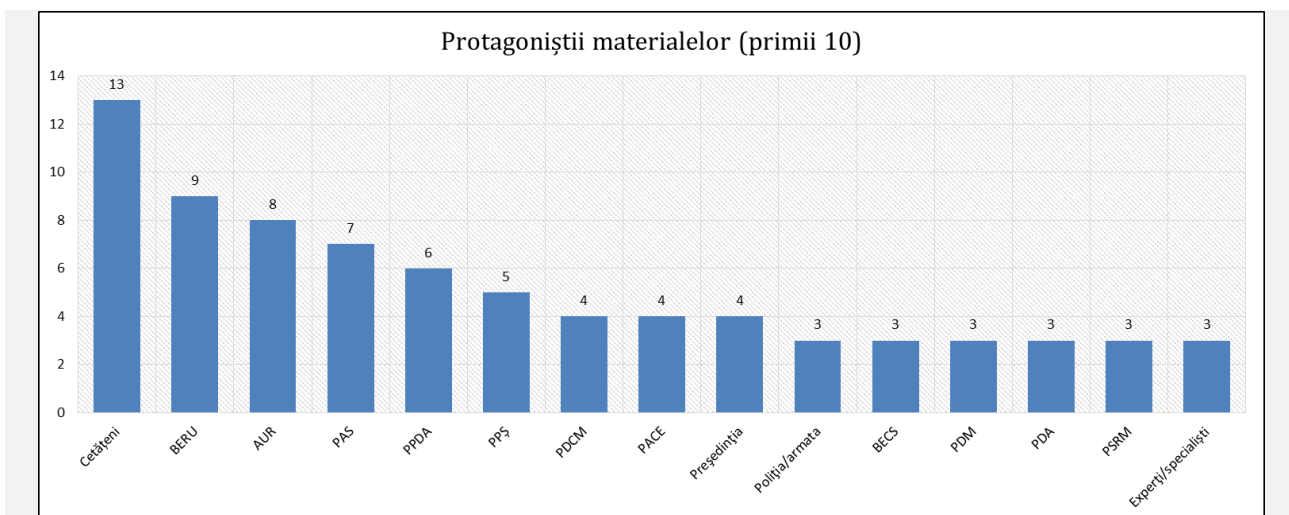
Gagauzinfo.md a acordat puțină atenție campaniei electorale naționale, publicând în total 35 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, relevante contextului monitorizării, inclusiv 33 de știri, un material de opinie și un interviu. În 13 cazuri materialele au fost însoțite și de imagini video. Astfel, volumul total al materialelor a constituit 50592 de semne pentru texte, și 26471 de secunde, sau circa 7 ore pentru conținutul video.

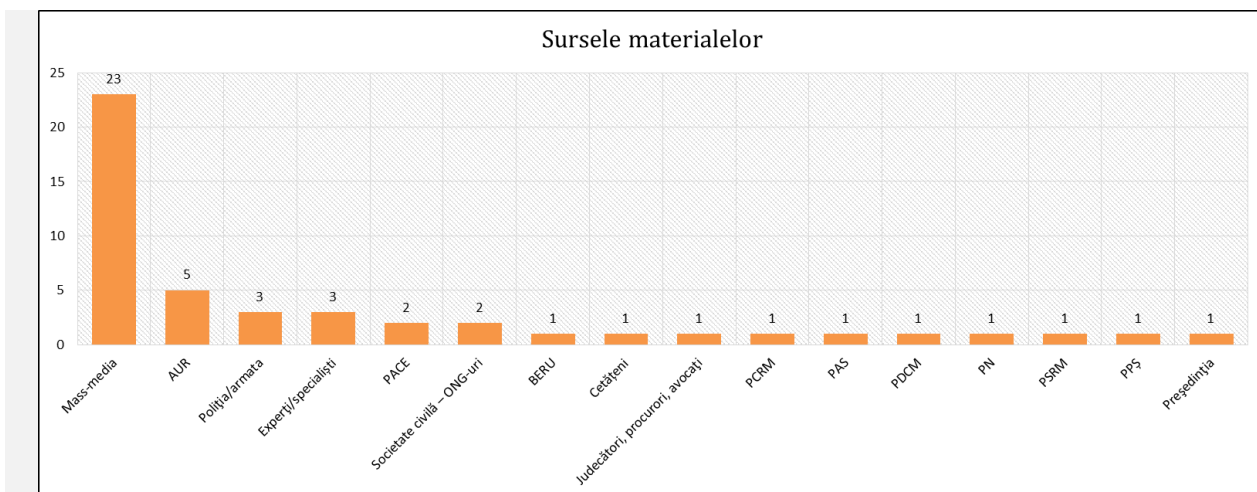
Mai mult de jumătate din materialele publicate de **Gagauzinfo.md** au vizat domeniul politic, iar o parte s-a referit și la procesul electoral per ansamblu. Publicația regională a ignorat campania electorală națională, în unele zile știrile de acest fel lipsind cu desăvârșire. Atenția instituției media a fost îndreptată spre alegerile din regiune care vor avea loc în toamnă.

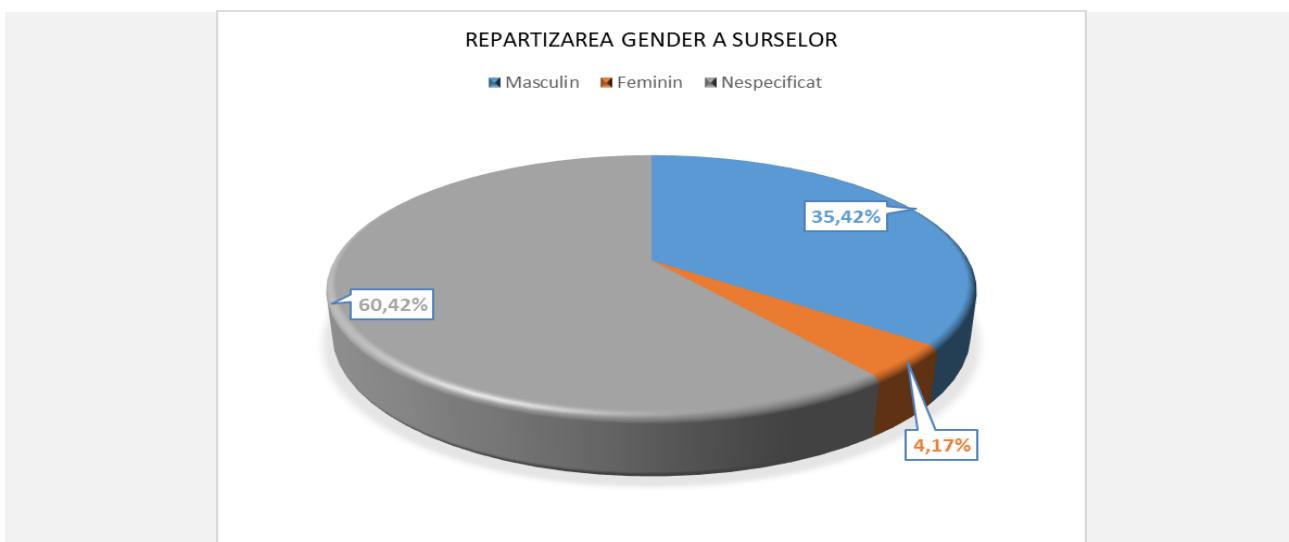
Gagauzinfo.md a vizat în total 32 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv 22 de concurenți electorali. Cel mai des în această calitate au apărut cetățenii/cetățenele (de 13 ori), urmați/urmate de reprezentanții/reprezentantele BERU, vizați/vizate de 9 ori, cei/cele ai/ale AUR, cu 8 apariții, sau ai/ale PAS, cu 7 astfel de apariții. La fel, PPDA a fost vizat de 6 ori, PPȘ – de 5 ori, PDCM, PACE și Președinția – de câte 4 ori, iar poliția/armata, BECS, PDM, PDA, PSRM sau experții/expertele – de câte 3 ori.

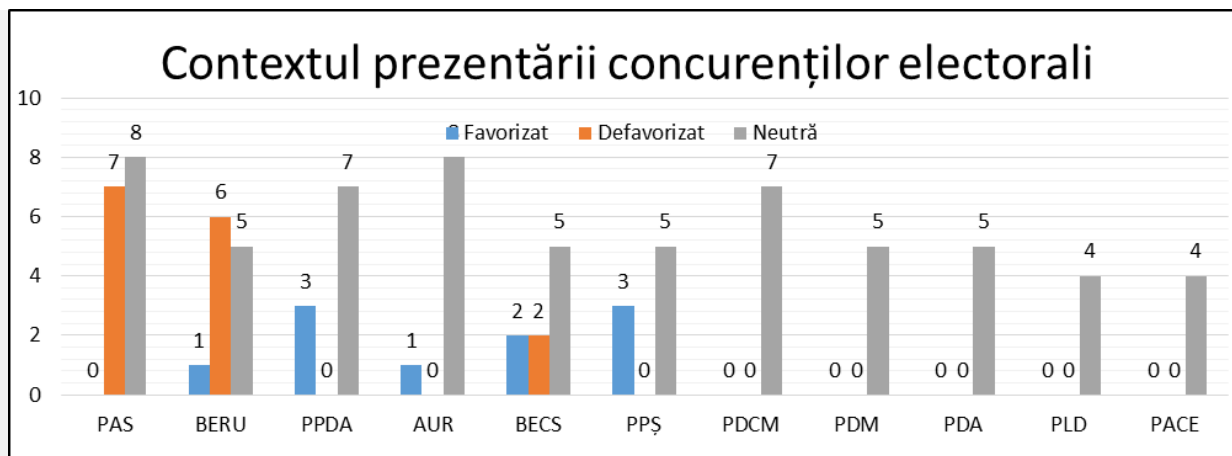
De asemenea, în perioada cuprinsă de monitorizare, **Gagauzinfo.md** a citat 16 categorii de surse, inclusiv 7 concurenți electorali. Cele mai multe citări au venit de la alte surse mass-media (de 23 de ori), urmate de exponenții/exponentele AUR (de 5 ori), poliție/armată, și experți/experte (de câte 3 ori), PACE și societatea civilă (de câte două ori), dar și de la BERU, cetățeni/cetățene, reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept, PCR, PAS, PDCM, PN, PSRM, PPȘ și Președinție, citați/citate câte o dată.

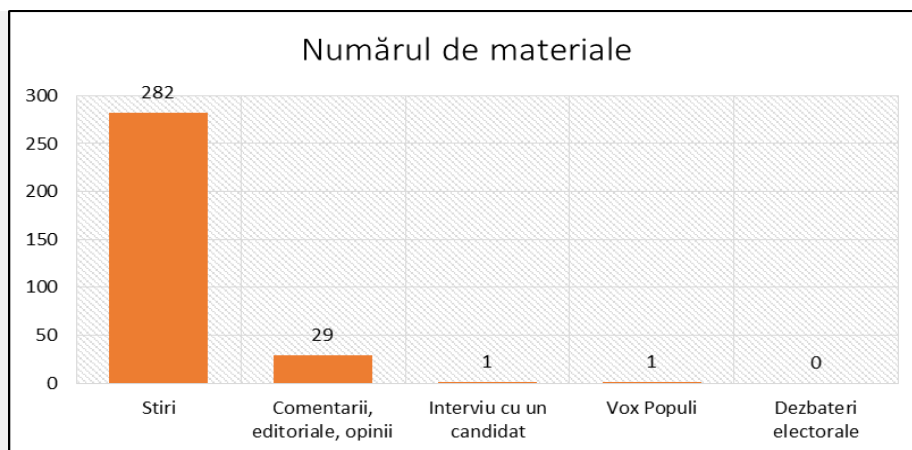
Cele 48 de surse citate în total de publicația **Gagauzinfo.md** au fost disproporționate din perspectiva genului, în defavoarea femeilor. Mai exact, 17 surse (sau 35,42%) au fost bărbați, 2 (sau 4,17%) au fost femei, iar în 29 de cazuri (sau 60,42%) genul sursei nu a fost specificat.

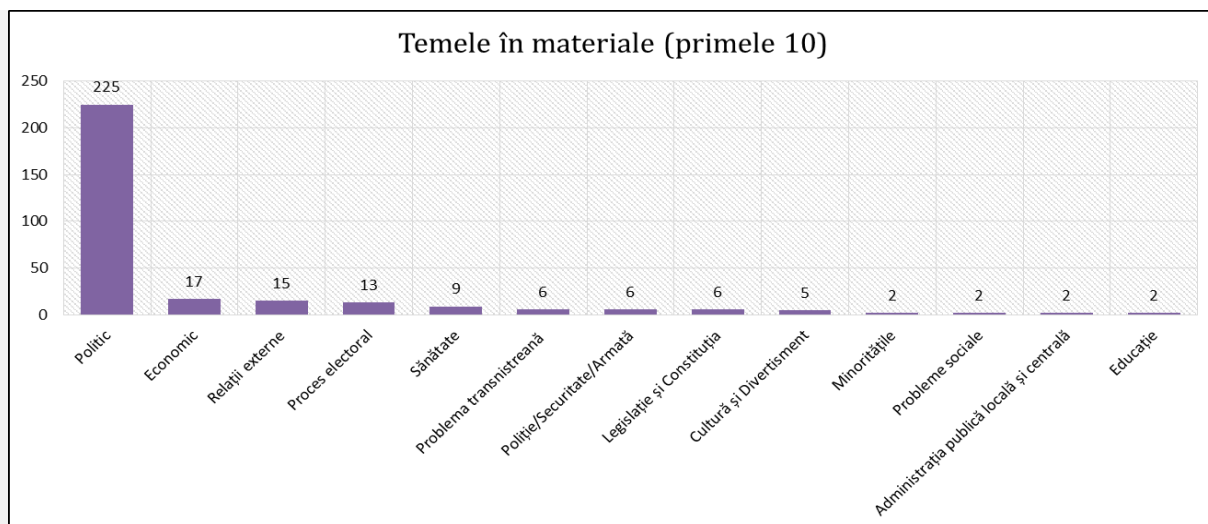
Contextul apariției concurenților electorali a fost preponderent neutru în puținele materiale publicate de **Gagauzinfo.md**, 16 concurenți fiind mediatizați doar în această manieră (PDCM, PDM, PDA, PLD, PACE, PRM, MPSN, NOI, PACCC, PS, PUN, PPO, POM, PPNOI, PVE, VV). Alți 6 concurenți au fost favorizați/defavorizați de context astfel: PAS – 7 cazuri de defavorizare, BERU – 1/6, PPDA și PPȘ – câte 3 cazuri de favorizare, AUR – un caz de favorizare, BECS – câte două de favorizare și defavorizare.

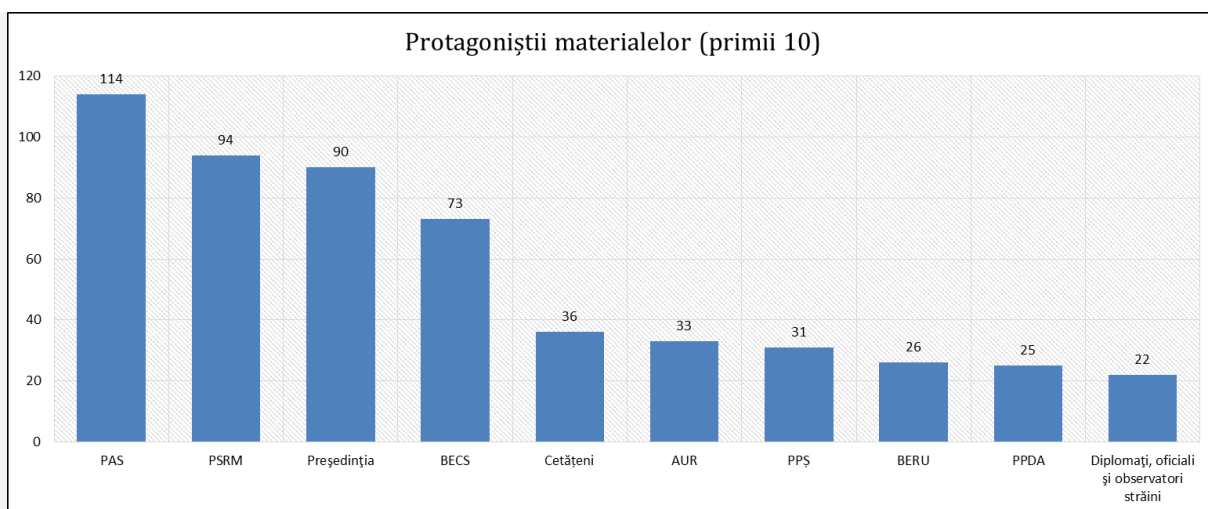
Kp.md a publicat în perioada de referință 313 materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 282 de știri, 29 de materiale de opinie, un interviu cu un candidat și un sondaj de tip Vox Populi, 14 materiale fiind însoțite și de imagini video. Astfel, volumul total al materialelor a constituit 696687 de semne pentru texte, și 3543 de secunde sau aproape o oră pentru video.

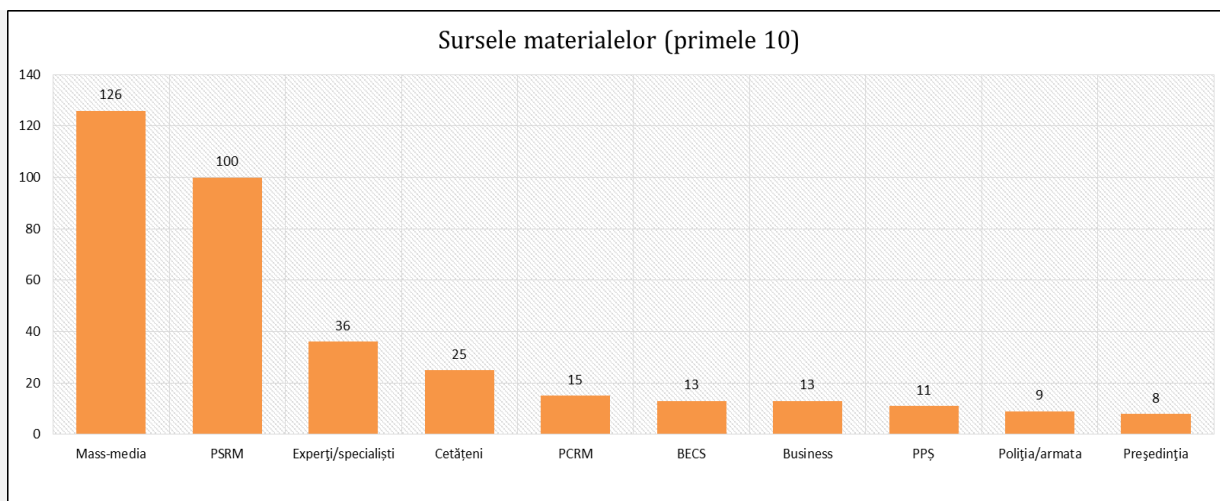
Pe durata întregii campanii electorale, **Kp.md** s-a remarcat prin promovarea masivă și deschisă a concurentului electoral BECS și o defavorizare clară a PAS, a Maiei Sandu, dar și, spre sfârșitul perioadei monitorizate, a AUR. Au fost folosite constant etichete, denigrări, titluri și imagini manipulatorii. De asemenea, narațiunile privind finanțarea PAS dinafara țării, lichidarea statalității Moldovei după alegeri, un potențial război în regiunea transnistreană, coruperea alegătorilor din diaspora ca să voteze pentru concurentul electoral PAS etc. au fost dezvoltate constant. Periodic s-a mai scris despre economie, relații externe, proces electoral, sănătate, legislație, cultură sau educație.

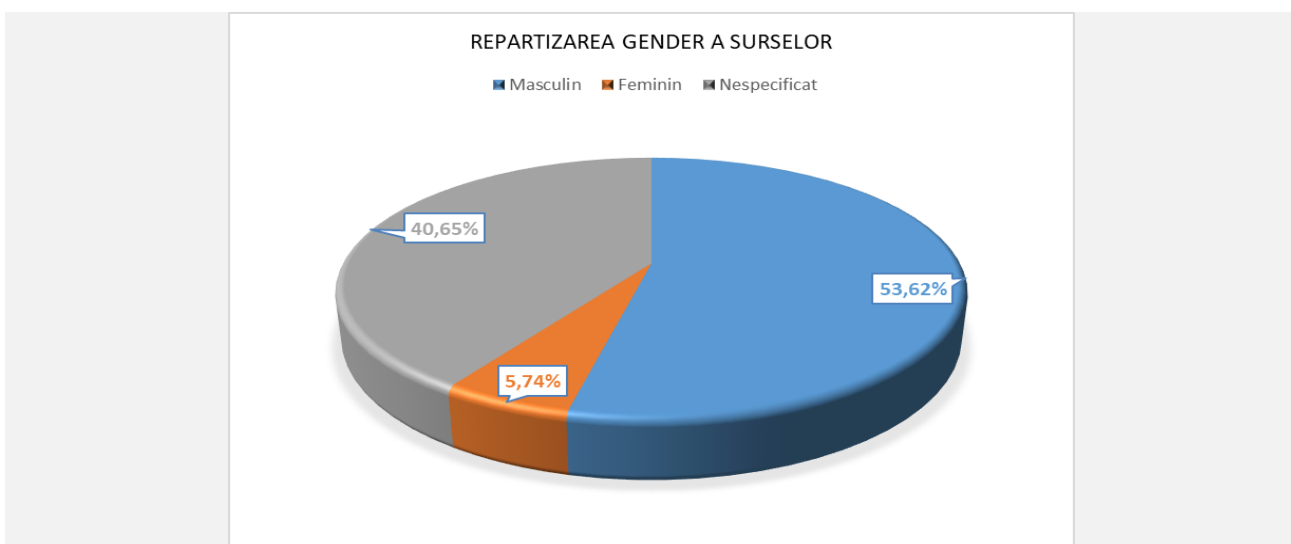
În perioada 1 iunie – 10 iulie 2021, **Kp.md** a vizat în materialele publicate 36 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv 22 de concurenți electorali. De cele mai multe ori, **Kp.md** a avut în vizor PAS (de 114 ori), PSRM (de 94 de ori), Președinția (de 90 de ori), BECS (de 73 de ori), și mai rar cetățenii/cetățenele, vizați/vizate de 36 de ori, AUR, vizată de 33 de ori, PPȘ – de 31, BERU – de 26, PPDA – de 25, sau diplomații/diplomatele, care au fost protagoniștii/protagonistele materialelor **Kp.md** de 22 de ori. Despre alte categorii s-a scris și mai rar.

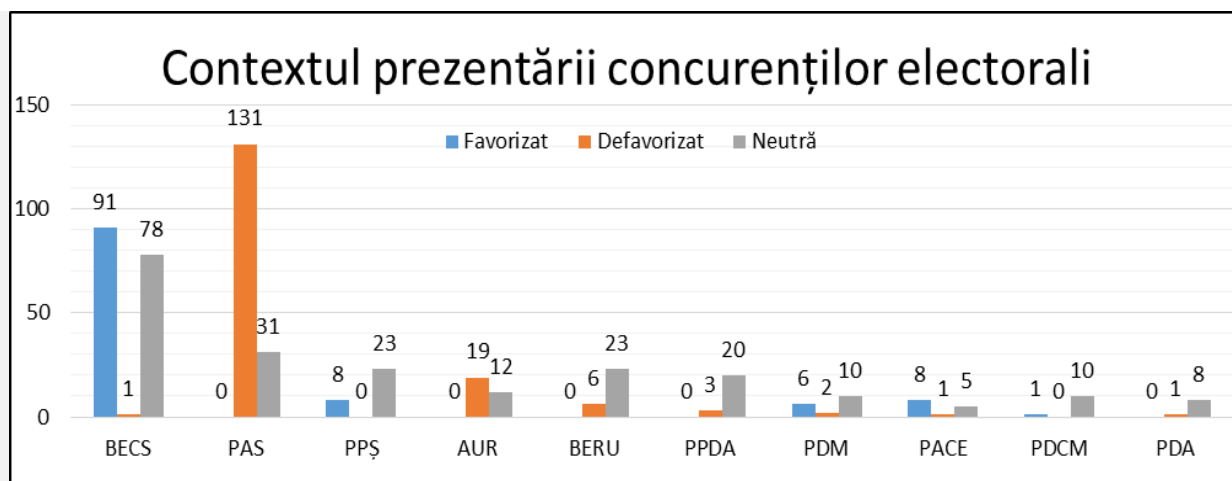
În același timp, **Kp.md** a citat în total 21 de categorii de surse, printre care s-au regăsit 9 concurenți electorali. Cel mai des publicația a făcut referire la alte surse mass-media – de 126 de ori, și la exponenții/exponentele PSRM – de 100 de ori. Mai rar s-a apelat la experți/experte – de 36 ori, la cetățeni/cetățene – de 25 de ori, la PCR – de 15 ori, la BECS și reprezentanții/reprezentantele business-ului – de câte 13 ori, la PPȘ – de 11 ori, la poliție/armată – de 9 ori sau la Președinție, citată de 8 ori în perioada vizată de monitorizare.

Cele 401 surse citate în total de **Kp.md** au fost disproporționate sub aspectul reprezentării de gen, în avantajul bărbaților. Astfel, din numărul total de surse, 215, sau peste 53% au fost bărbați, 23, sau aproape 6% au fost femei, în timp ce 163, sau aproape 41% nu au fost specificate din perspectiva genului. Prin urmare, femeile au fost citate în materialele publicate de **Kp.md** de peste 9 ori mai rar decât bărbații.

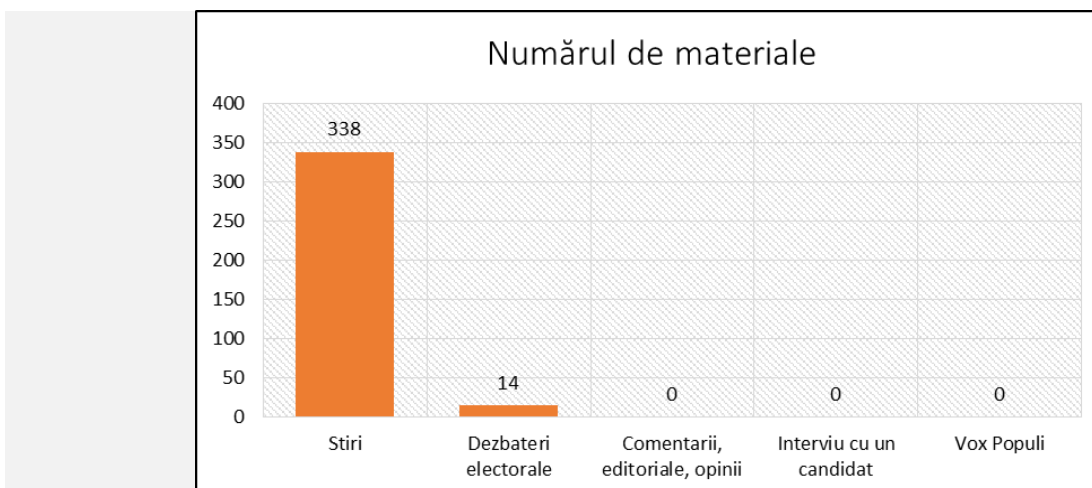
Kp.md a mediatizat campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate și concurenții electorali disproporționat și tendențios. Cei mai mulți concurenți au fost menționați lapidar, apărând astfel în context preponderent neutru. 11 concurenți (PACCC, PRM, NOI, PS, MPSN, PPM, PLD, PPO, POM, PVE și VV) au fost mediatizați exclusiv în manieră neutră în puținele materiale în care au fost amintiți. Ceilalți concurenți au avut parte atât de contextualizări neutre, cât și de favorizări și defavorizări, unii masive și pronunțate. Mai exact, BECS a fost favorizat deschis și constant de **Kp.md**, apărând de 91 de ori în context pozitiv, și o dată în context mai curând defavorizant. La polul opus, PAS a fost defavorizat cel mai des, de 131 de ori, fiind ținta constantă a acuzațiilor, criticilor, etichetărilor etc., atât în știri cât și în materialele de opinie. De asemenea, AUR și BERU au fost plasați în contexte negative de 19 și, respectiv, de 6 ori. La rândul lor, PPȘ a fost favorizat de 8 ori, PDCM – o dată, iar PPDA, PDA și PUN au avut câte 3 și, respectiv, o defavorizare din partea **Kp.md**. Nu în ultimul rând, PDM a fost mai curând favorizat de 6 ori și defavorizat de două ori, iar PACE – de 8 ori plasat în context pozitiv și o dată în context negativ.

NewsMaker

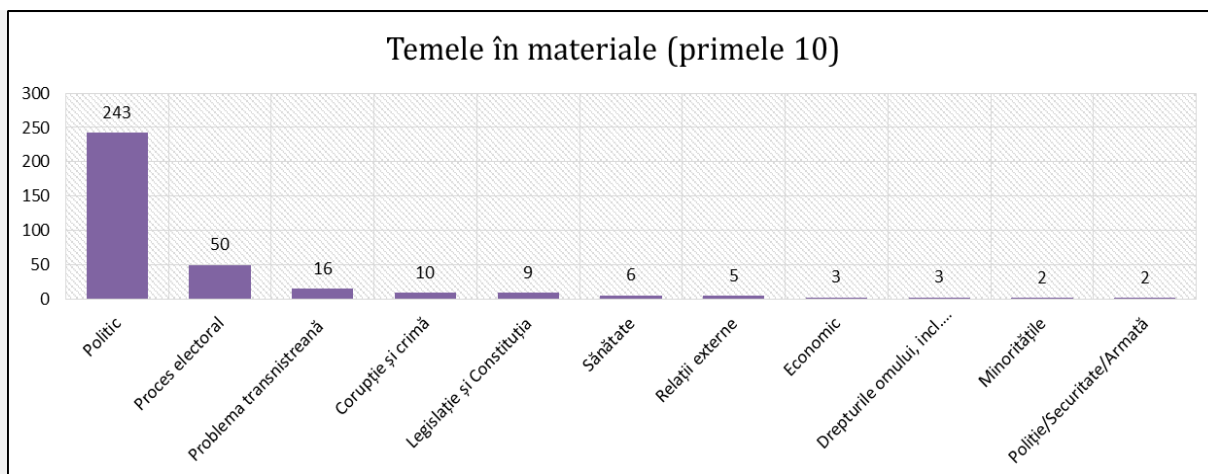
Newsmaker.md

NewsMaker.md a publicat în total 352 materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 338 de știri și 14 dezbateri electorale. În 75 de cazuri, textele au fost însoțite și de imagini video, iar într-un caz – de înregistrare audio. Volumul total al materialelor relevante a constituit 743147 de semne în cazul textelor, 198086 de secunde sau circa 55 de ore în cazul imaginilor video, și 484 de secunde sau circa 8 minute în cazul înregistrării audio.

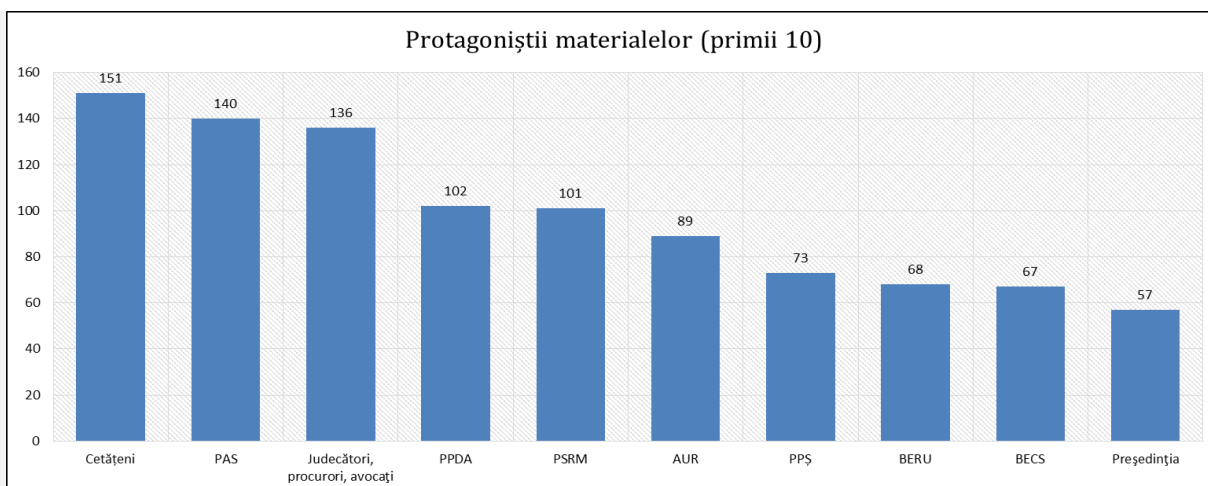

NewsMaker.md a abordat preponderent domeniul politic, reflectând echidistant subiectele legate de alegeri și prezentând neutru, de cele mai multe ori, concurenții electorali și acțiunile de campanie ale acestora. Publicația a abordat toate evenimentele electorale de interes public, prezentând cititorilor/cititoarelor informații relevante despre procesul electoral, despre deciziile autorităților, declarațiile și acțiunile concurenților, dar și despre veniturile candidaților electorali, sperietorile electorale promovate de concurenții electorali, despre votul în diasporă, în regiunea transnistreană etc. Mai multe materiale însoțite de imagini video preluate de pe paginile de Facebook ale unor concurenți electorali, sau de la

evenimentele electorale, au conținut acuzații, critici, laude la adresa anumitor concurenți, favorizându-i sau defavorizându-i în acest fel. Pentru că redacția nu a intervenit în produsele video care nu i-au aparținut, a admis astfel dezechilibrarea informațiilor, însă fără a fi sesizată tendința de favorizare sau defavorizare a vreunui concurent electoral. De asemenea, redacția a participat la organizarea și desfășurarea dezbaterilor electorale la postul de televiziune PRO TV Chișinău, publicând conținutul acestora, dar și știri în baza dezbaterilor. Mai rar au fost abordate problema transnistreană, legislația, corupția și crima, drepturile omului, relațiile externe, economia sau sănătatea în context electoral.

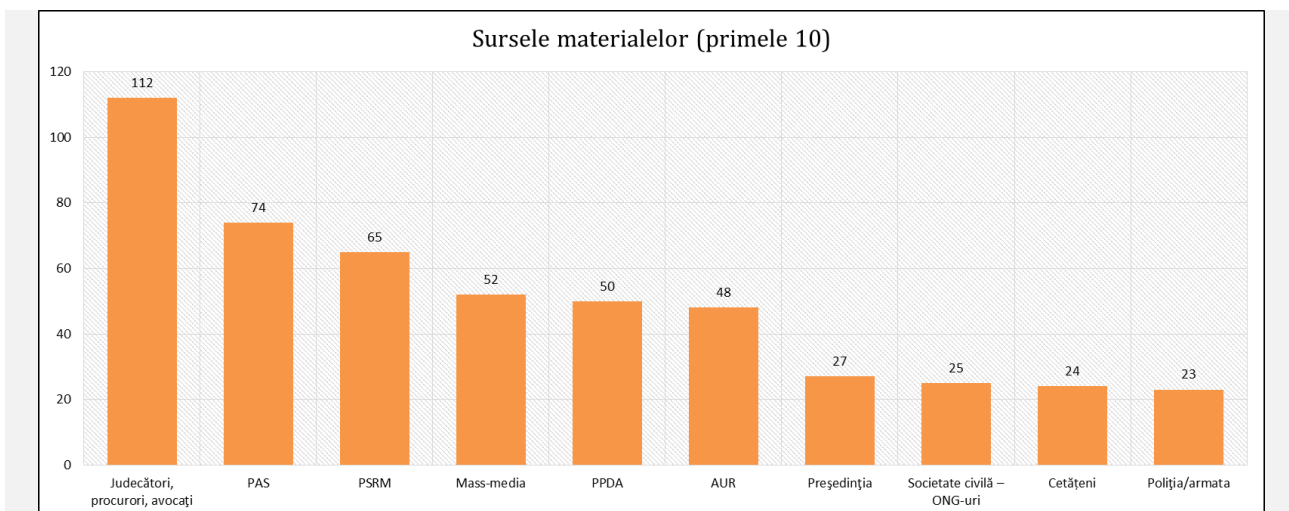

Newsmaker.md a vizat în materialele publicate 41 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv toți concurenții electorali. Cel mai des în această calitate au apărut cetățenii/cetățenele, vizați/vizate de 151 de ori. La distanță relativ mică au urmat reprezentanții/representantele PAS, cu 140 de vizări, dar și exponenții/exponentele sistemului de drept, cu 136 de apariții în calitate de protagoniști/protagoniste. La fel, în primele 10 categorii s-au mai regăsit PPDA, cu 102 vizări, PSRM, cu 101, AUR, cu 89, PPȘ, cu 73, BERU, cu 68, BECS, cu 67 și Președinția, vizată de 57 de ori în materialele publicate.

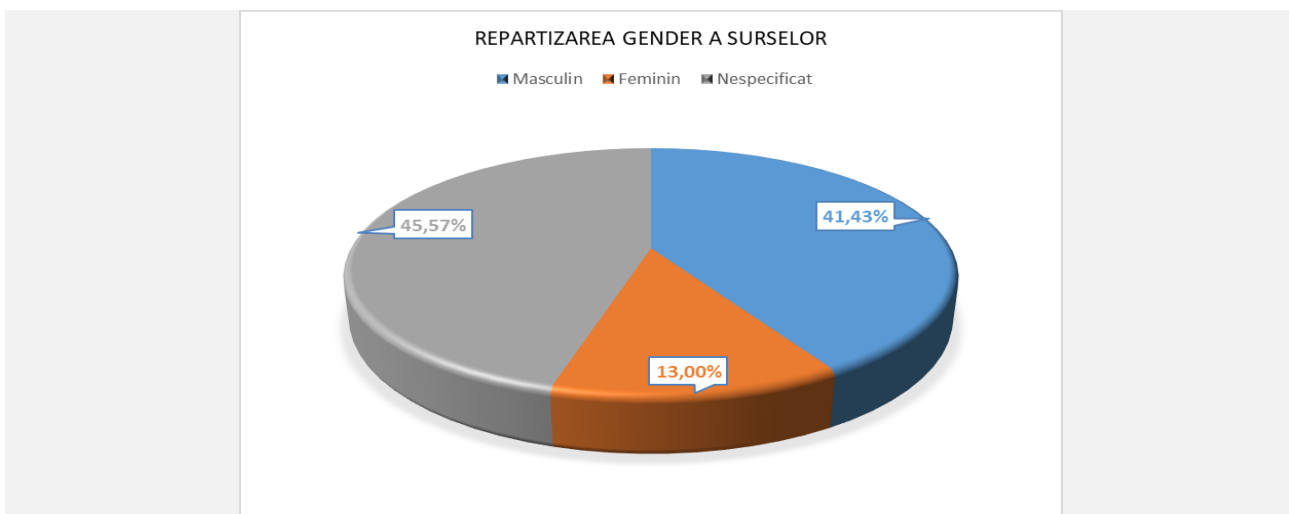

În aceeași perioadă, **Newsmaker.md** a citat 41 de categorii de surse, inclusiv toți concurenții electorali. Cele mai multe citări au venit de la reprezentanții/representantele sistemului de drept – 112, urmați/urmate de cei/cele ai/ale PAS și PSRM, cu 74 și, respectiv, 65 de citări. La fel, la alte surse mass-media s-a apelat de 52 de ori, la PPDA – de 50, la AUR – de 48, la

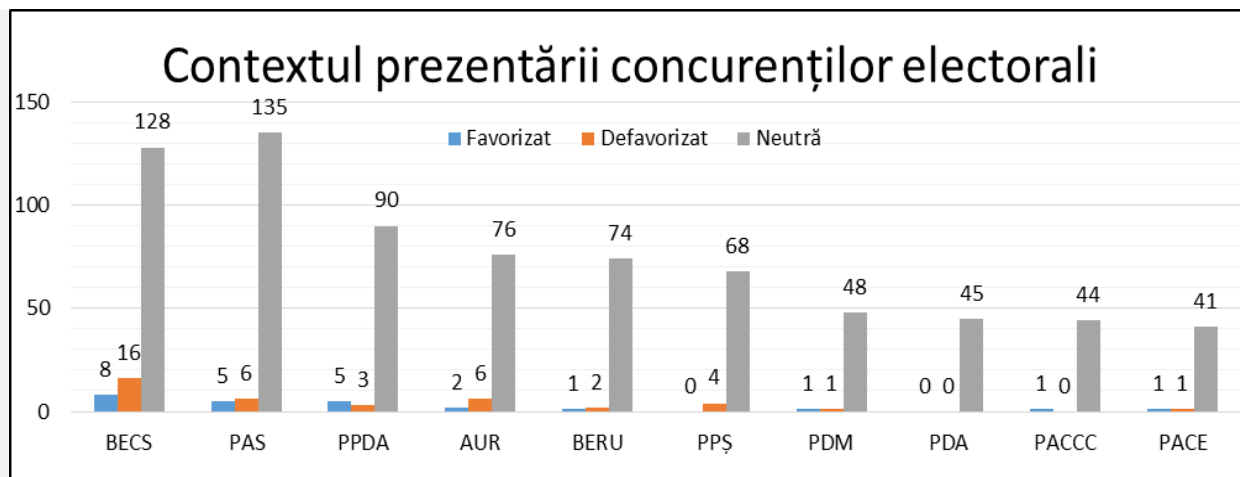
Președinție – de 27, la societatea civilă – de 25, la cetățeni/cetățene – de 24 de ori, iar la poliție/armată – de 23 de ori. Alte categorii de surse au fost citate mai rar.

În perioada monitorizată, **Newsmaker.md** a citat 700 de surse, dintre care aproape jumătate nu au fost specificate sub aspectul genului (319 sau 45,57%). Celelalte surse au fost dezechilibrate în favoarea bărbaților. Astfel, 290 dintre ele au fost bărbați (sau 41,43%), iar 91 au fost femei (sau 13%). Prin urmare, femeile au fost citate de peste 3 ori mai rar decât bărbații.

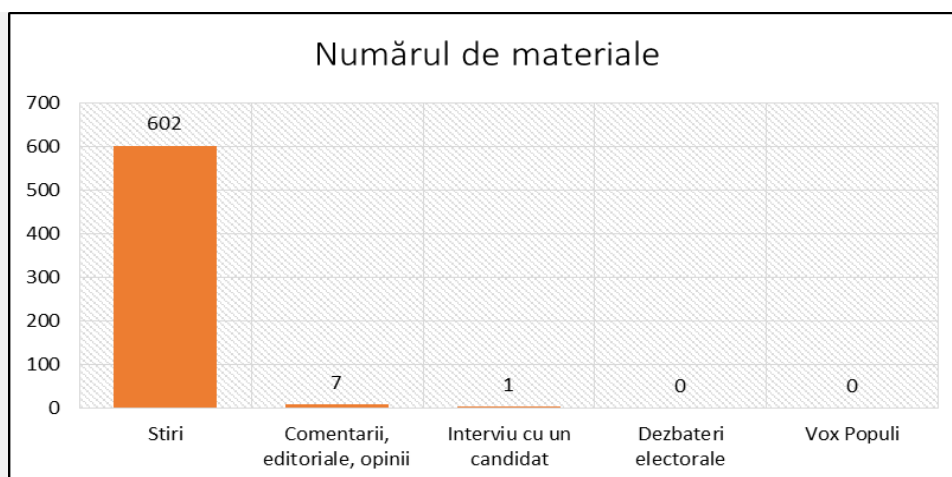

Newsmaker.md a mediatizat echidistant campania electorală și concurenții electorali, plasând concurenții preponderent în contexte neutre. În niciuna dintre decadele monitorizate nu au fost atestate tendințe de favorizare sau defavorizare a vreunui concurent electoral. 10 dintre ei au apărut exclusiv în context neutru, fiind vorba despre PDA, MPSN, NOI, PLD, PVE, POM, PS, PPNOI, PPM și VV. De cele mai multe ori, cazurile de plasare în context pozitiv sau negativ au reieșit din imaginile video preluate de pe profilurile de Facebook ale concurenților electorali. Așadar, pe lângă mediatizările neutre, ceilalți concurenți au fost favorizați/defavorizați de context astfel: BECS – 8/16 cazuri, PAS – 5/6 cazuri, PPDA – 5/3 cazuri, AUR – 2/6 cazuri, BERU – 1/2 cazuri, PPȘ – 4 cazuri de defavorizare, PDM și PACE, PUN și PDCM – câte un caz de favorizare și defavorizare, PPO și PRM – câte un caz de favorizare, PACCC – un caz de favorizare.

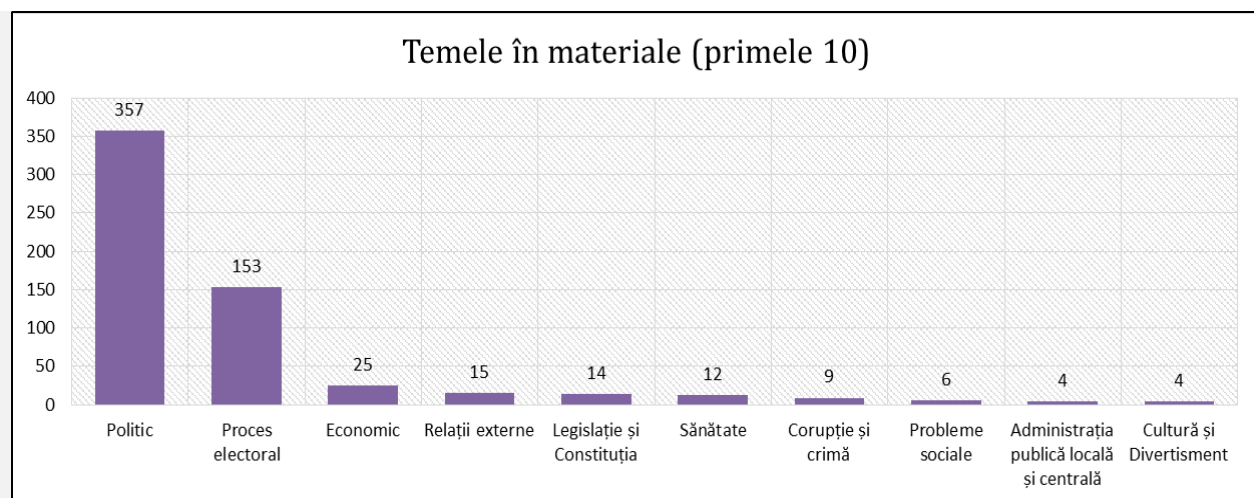
Noi.md

Noi.md a publicat în perioada vizată de raport 610 materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 602 știri, 7 comentarii și un interviu cu un candidat. 29 de materiale au fost însoțite de imagini video, iar unul – de înregistrare audio. Volumul total al materialelor relevante a constituit 1113060 de semne pentru texte, 27297 de secunde sau peste 7 ore pentru video, și 480 de secunde sau 8 minute pentru materialul audio.

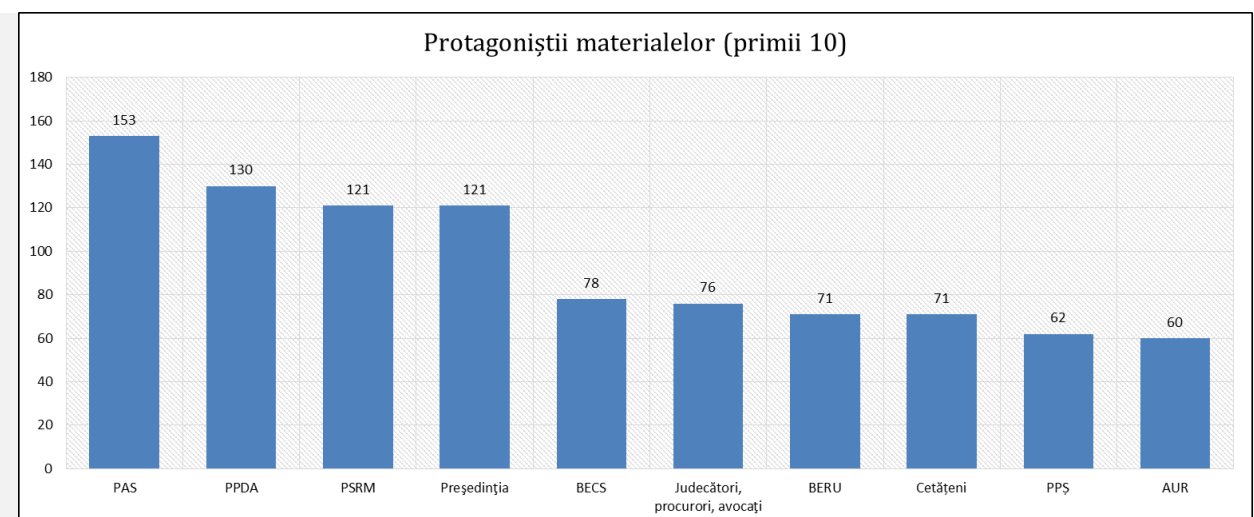

În cea mai mare parte, materialele publicate de **Noi.md** s-au referit la subiecte din domeniul politic și electoral, inclusiv la deciziile CEC, declarațiile concurenților electorali, evenimente de campanie etc. Periodic, publicația s-a referit și la activitatea președintei Maia Sandu, în unele materiale aceasta fiind defavorizată de anumite declarații ale concurenților electorali. De asemenea, pe toată durata campaniei, portalul a mediatizat mai pronunțat BECS, de regulă în context favorabil sau neutru, publicând declarațiile liderilor blocului sau ale candidaților înscriși în cursa electorală. În același rând, au fost analizate promisiunile electorale ale candidaților, dar și profilul acestora, au fost prezentate rezultatele sondajelor publicate înainte de alegeri, informații legate de secțiile de vot din afara țării și din regiunea

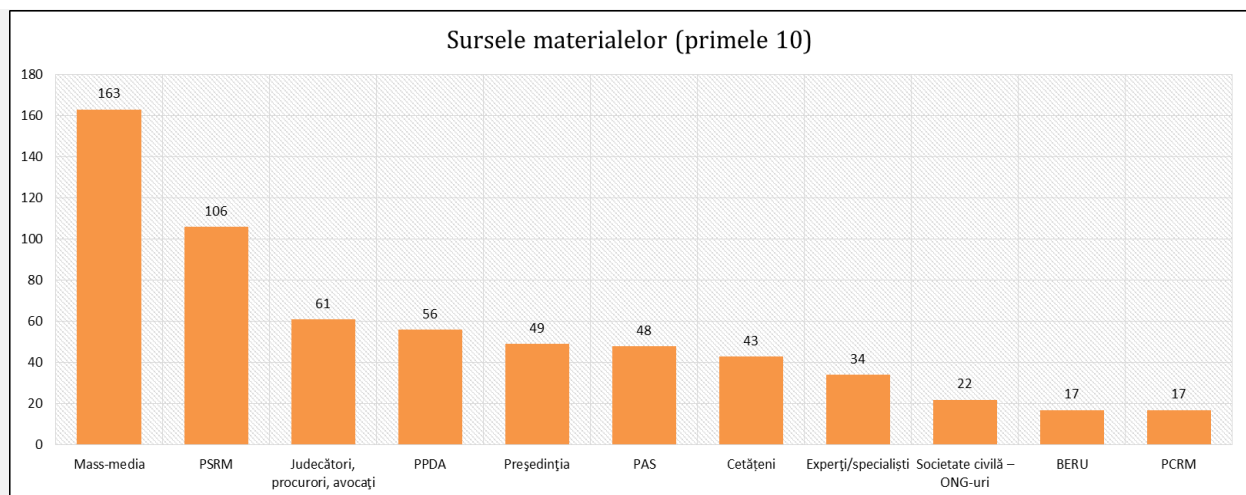
transnistreană, dar și secvențe din cadrul dezbaterilor electorale. În materialele de opinie, concurentul electoral PAS și unii membri ai acestui partid au fost criticați și chiar denigrați. Alte materiale au mai vizat economia, relațiile externe, legislația, sănătatea, corupția și crima, problemele sociale sau cultura în context electoral.

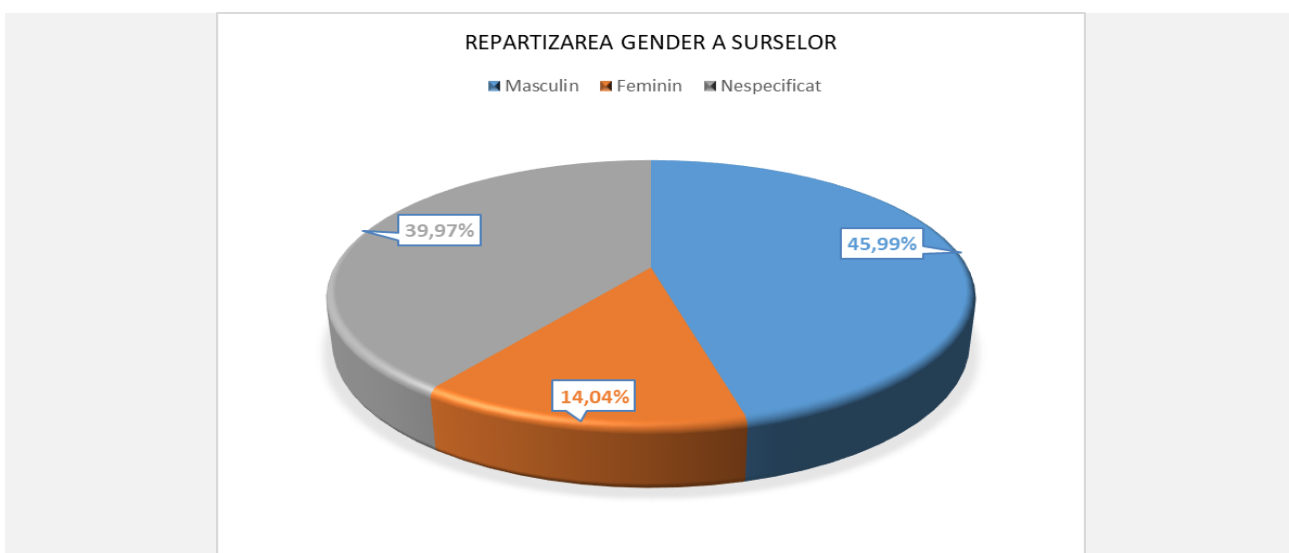
Noi.md a vizat toți concurenții electorali în materialele publicate între 1 iunie și 10 iulie 2021. Topul celor 39 de categorii de protagoniști/protagoniste a fost deschis de PAS, cu 153 de apariții, urmat de PPDA, cu 130, PSRM și Președinția, cu câte 121, BECS, cu 78, reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept, cu 76, BERU și cetățenii/cetățenele, cu câte 71, PPȘ, cu 62, sau AUR, cu 60. Alte categorii de protagoniști/protagoniste au fost vizate mai rar.

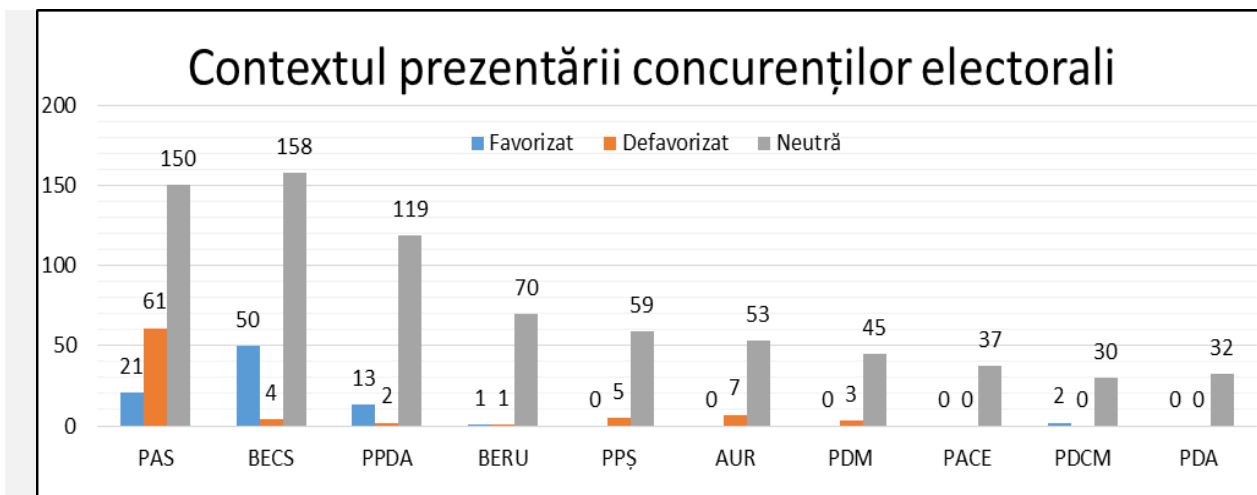
De asemenea, **Noi.md** a citat 36 de categorii de surse diferite, inclusiv 19 concurenți electorali. În acest context, de cele mai multe ori au fost citate alte surse mass-media (de 163 de ori), dar și PSRM (de 106 ori). La fel, în primele 10 cele mai citate categorii au intrat: reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept (cu 61 de citări), ai/ale PPDA (cu 56 de citări), ai/ale Președinției (cu 49 de citări), ai/ale PAS (cu 48 de citări), dar și cetățenii/cetățenele, citați/citate de 43 de ori, experții/expertele, cu 34 de citări, reprezentanții/reprezentantele societății civile, cu 22 de citări, sau BERU și PCRM, cu câte 17.

Și în cazul **Noi.md** sursele citate au fost dezechilibrate din perspectiva genului, în defavoarea femeilor. Astfel, din 748 de surse citate în total, 344, sau aproape 46% au fost bărbați, 105, sau puțin peste 14% au fost femei, iar în alte 299 de cazuri, sau aproape 40%, genul sursei nu a fost specificat. Deci, femeile au fost citate de peste 3 ori mai rar decât bărbații.

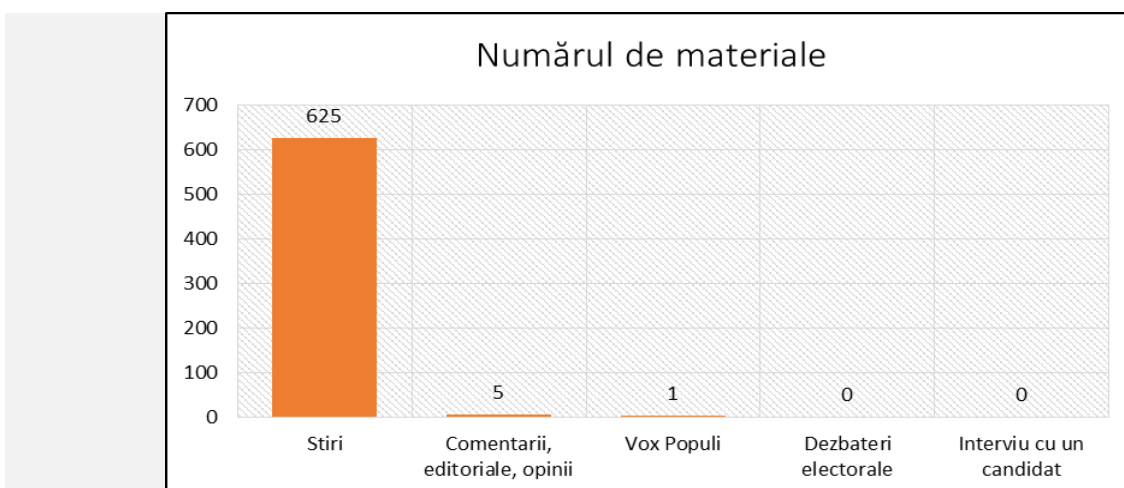

Noi.md a mediatizat concurenții electorali preponderant neutru, iar 13 concurenți – exclusiv în această manieră. Este vorba despre PACE, PDA, PUN, PACCC, PVE, PPO, PS, MPSN, PPNOI, PRM, POM, PPM și VV. Ceilalți 10 concurenți au fost plasați, pe lângă contextele neutre, și în unele favorizante sau defavorizante. Un concurent, BECS, s-a remarcat prin numărul mare de favorizări în raport cu alți concurenți (50), iar alt concurent, PAS – prin cel mai mare număr de defavorizări (61). Alți 8 concurenți electorali au fost favorizați/defavorizați de contextul în care au fost plasați în materialele publicate de **Noi.md** astfel: PPDA – 13/2 cazuri, BERU – 1/1 cazuri, PPȘ – 5 cazuri de defavorizare, AUR – 7 cazuri de defavorizare, PDM – 3 cazuri de defavorizare, PDCM – două cazuri de favorizare, NOI – două cazuri de defavorizare, PLD – 4 cazuri de favorizare.

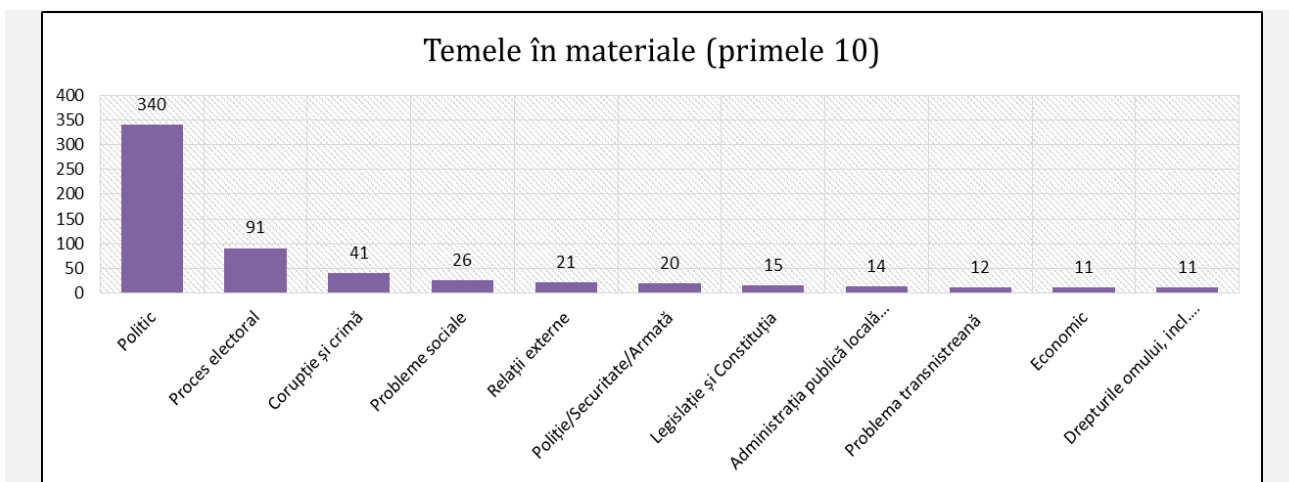
Realitatea.md

Realitatea.md a publicat în perioada acoperită de prezentul raport, 631 de materiale cu un caracter electoral direct și indirect, inclusiv 625 de știri, 5 materiale de opinie și un sondaj de tip Vox Populi. Din numărul total de materiale, 195 au fost însoțite de imagini video, și două – de înregistrări audio. Volumul total al materialelor relevante a constituit 1276784 de semne pentru texte, 309916 secunde sau circa 86 de ore în cazul materialelor video, și 651 de secunde sau aproape 11 minute pentru înregistrările audio.

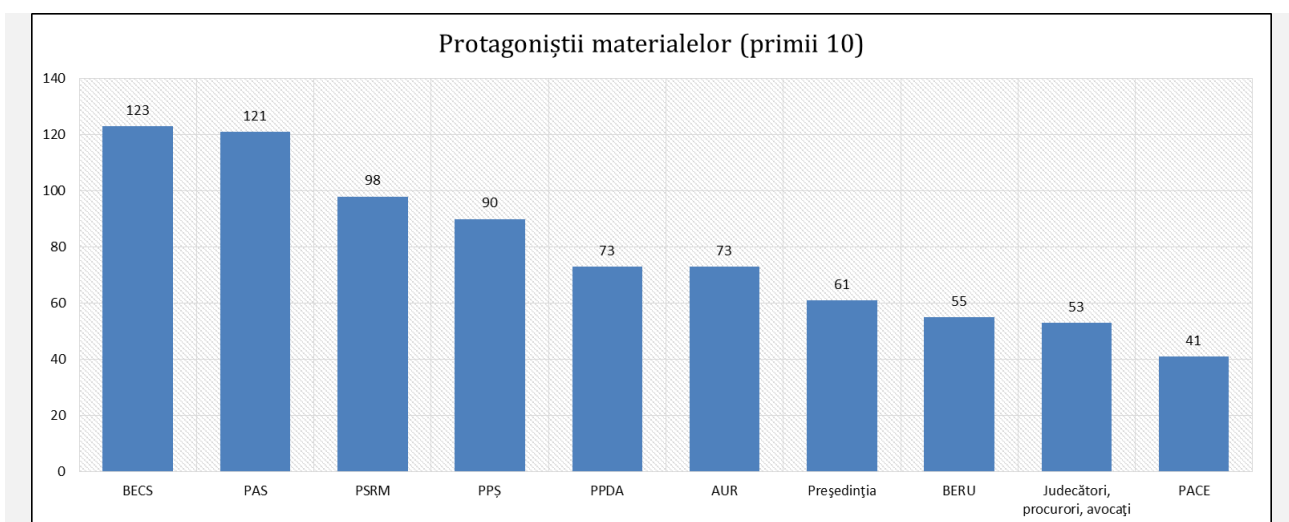

Publicația a mediatizat în special subiectele politice, dar și procesul electoral per ansamblu, referindu-se la cele mai importante evenimente electorale, la declarațiile și reacțiile concurenților electorali, dar și la deciziile autorității electorale, sondajele apărute în timpul campaniei electorale etc. Redacția a admis în anumite decade ale monitorizării comentarii pătinoare, adjective și etichete la adresa unor concurenți electorali, atât în titluri, cât și în corpul știrilor, inclusiv în leaduri. De asemenea, mai multe materiale s-au pretat la categoria publicității electorale, dar nu a fost marcată corespunzător. **Realitatea.md** a mai abordat

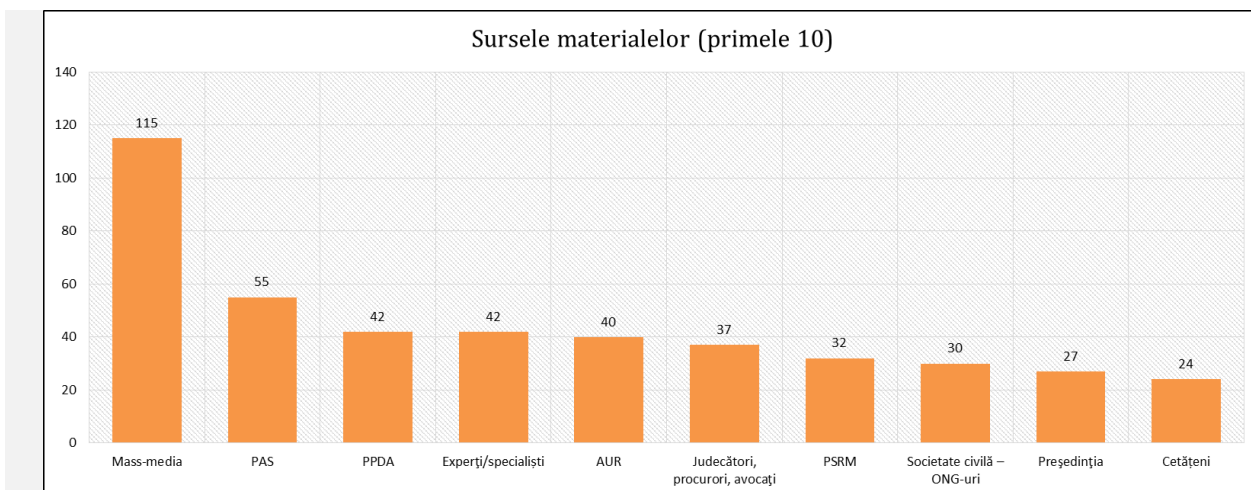
subiecte legate de corupție și crimă, probleme sociale, relații externe, securitate, legislație sau economie în context electoral.

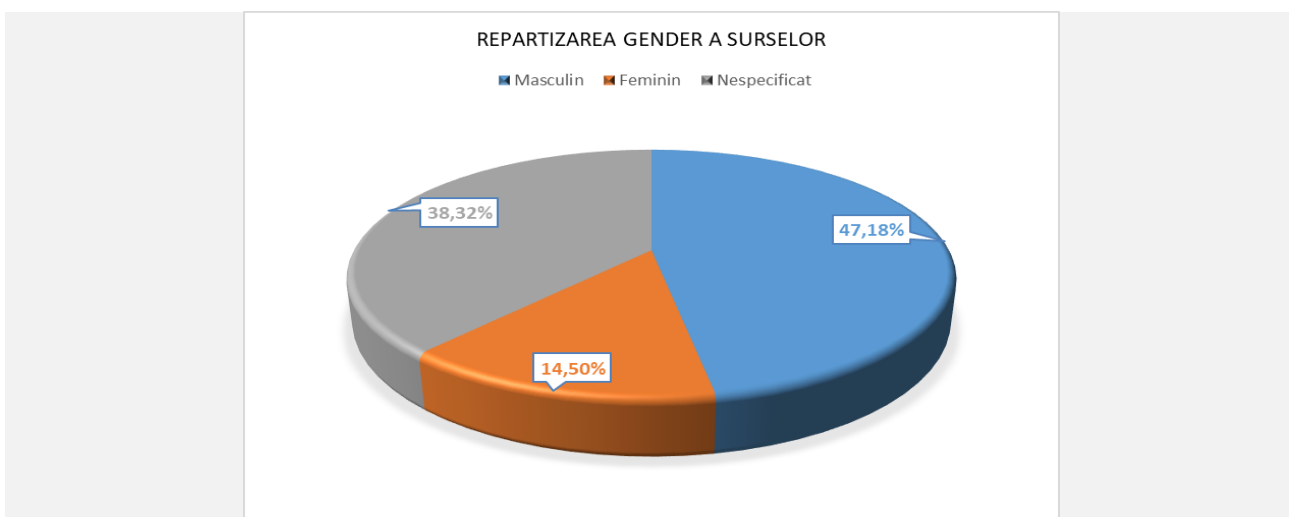
Printre cele 42 de categorii de protagoniști/protagoniste vizate în materialele publicate de **Realitatea.md**, s-au regăsit și toți concurenții electorali. Cel mai des în această calitate au apărut reprezentanții/reprezentantele BECS (de 123 de ori), ai/ale PAS (de 121 de ori), ai/ale PSRM (de 98 de ori) sau ai/ale PPȘ (de 90 de ori). La rândul lor, PPDA și AUR au fost vizati de câte 73 de ori, Președinția – de 61 de ori, BERU – de 55 de ori, reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept – de 53 de ori, iar cei/cele ai/ale PACE – de 41. Celelalte categorii au apărut mai rar în calitate de protagoniști/protagoniste.

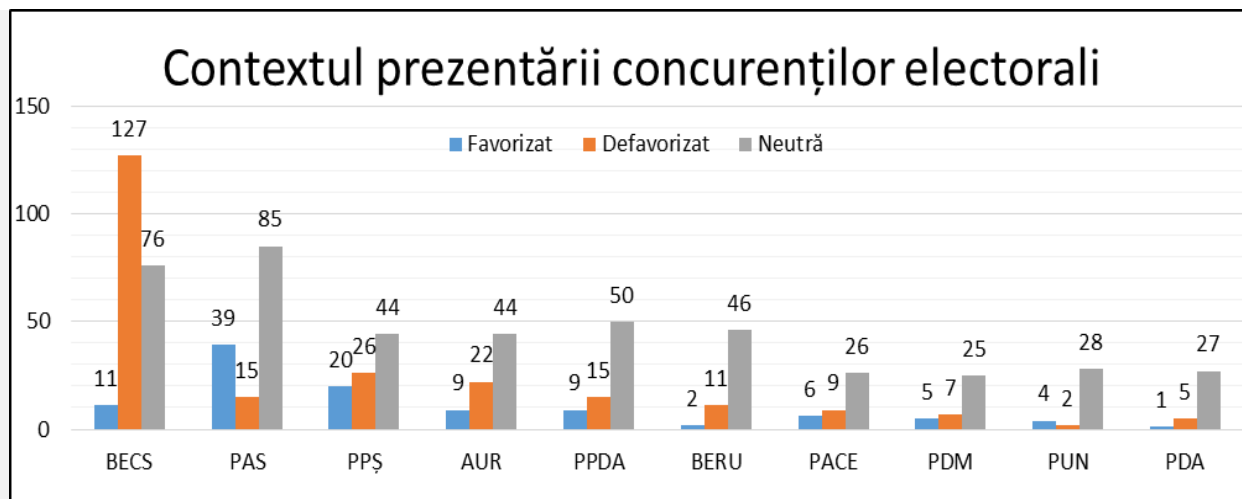
De asemenea, **Realitatea.md** a citat în total 41 de categorii de surse, inclusiv 21 de concurenți electorali. De cele mai multe ori s-a apelat în acest sens la alte surse mass-media (de 115 ori). De peste două ori mai rar au fost citate surse din PAS (de 55 de ori), urmat de PPDA și experți/experte, cu câte 42 de citări, de AUR, cu 40, de exponenții/exponentele sistemului de drept, cu 37, dar și de PSRM, citat de 32 de ori, reprezentanții/reprezentantele societății civile, cu 30 de citări, Președinție, cu 27, sau cetățeni/cetățene, cu 24 de apariții în calitate de surse.

Realitatea.md la fel a prezentat dezechilibrat sursele din perspectiva genului, în favoarea bărbaților. Mai exact, din 655 de surse citate în total, 309, sau peste 47% au fost bărbați, 95, sau peste 14% au fost femei, iar în 251 de cazuri, sau peste 38% genul surselor nu a fost specificat. Prin urmare, femeile au fost citate de 3 ori mai rar decât bărbații.

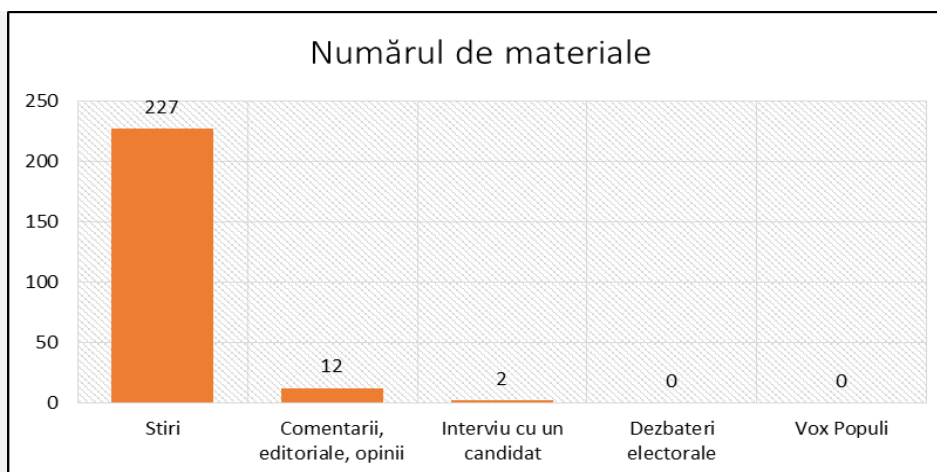

Pe durata întregii perioade monitorizate, **Realitatea.md** a mediatizat în mod eterogen concurenții electorali, unul apărând doar în contexte neutre (PVE). Ceilalți concurenți au avut atât plasări în context neutru (preponderent, cu excepția BECS), cât și în context pozitiv și/sau negativ. Astfel, BECS a fost cel mai des defavorizat – de 127 de ori, în special în imaginile video, fiind și favorizat de 11 ori, iar PAS a apărut mai des decât alți concurenți în context pozitiv (de 39 de ori, fiind și defavorizat de 15 ori). Alți concurenți au fost favorizați/defavorizați de contextul apariției astfel: PPȘ – 20/26 cazuri, AUR – 9/22 cazuri, PPDA – 9/15 cazuri, BERU – 2/11 cazuri, PACE – 6/9 cazuri, PDM – 5/7 cazuri, PUN – 4/2 cazuri, PDA – 1/5 cazuri, PDCM – 2/3 cazuri, PACCC – 1/3 cazuri, PLD – 5/2 cazuri, PRM – 3/6 cazuri, PS, PPM și MPSN – câte un caz de defavorizare, PPNOI și POM – câte două cazuri de defavorizare, NOI – 4 cazuri de defavorizare, VV – 5 cazuri de defavorizare, și PPO – câte un caz de favorizare și defavorizare.

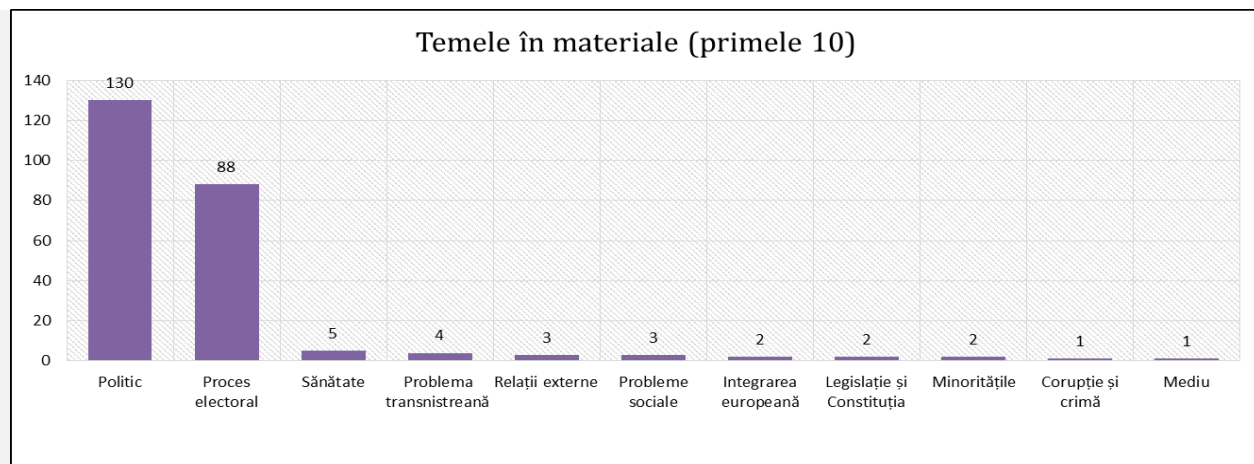
[Sputnik.md](https://sputnik.md)

Sputnik.md a publicat în total 241 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 227 de știri, 12 materiale de opinie și două interviuri. În 33 de cazuri, materialele au fost însoțite de imagini video, iar în 15 – de înregistrări audio. Volumul total al materialelor relevante a constituit 578573 de semne (texte), 56986 de secunde sau circa 16 ore (video) și 4767 de secunde sau peste o oră pentru înregistrările audio.

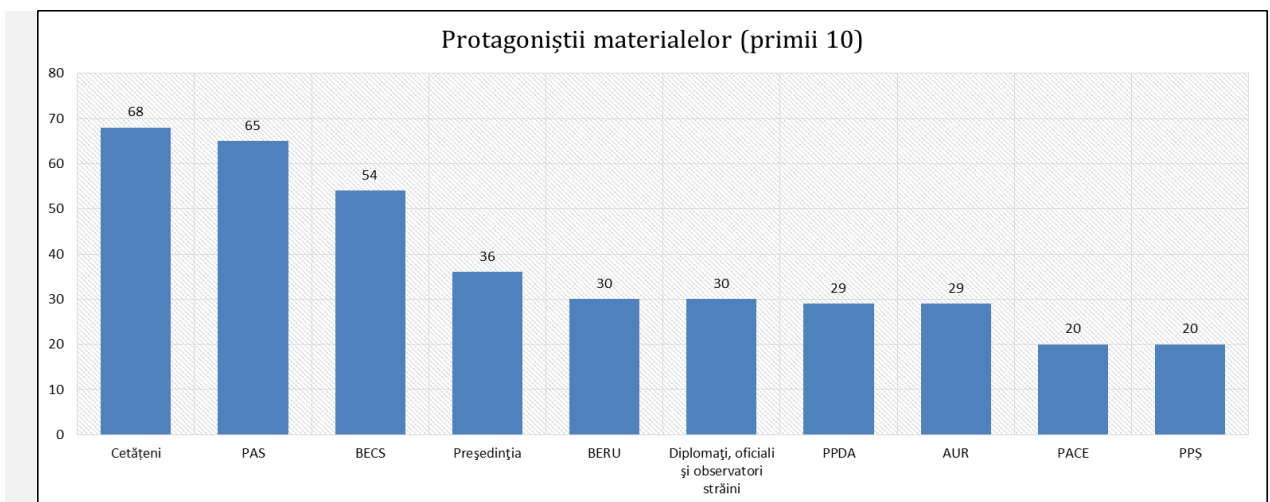

Sputnik.md a asigurat cel mai bun echilibru între materialele ce au vizat domeniul politic și cele despre procesul electoral per ansamblu. Astfel, publicația a mediatizat deciziile autorității electorale, dar și consecințele/reacțiile la acestea, cum ar fi proteste, critici sau aprobări, a prezentat informațiile relevante despre organizarea scrutinului în țară, peste hotare și în regiunea transnistreană etc. În același timp, însă, multe materiale s-au bazat constant pe opiniile unor experți citați permanent de către instituția media care, indirect au acuzat-o pe Maia Sandu de implicare în campania electorală în favoarea PAS, sugerând totodată că odată ajuns în Parlament, PAS nu va reuși să rezolve problemele Republicii Moldova. Narațiunile privind destabilizarea situației în țară, tensionarea relațiilor cu partea stângă a Nistrului sau

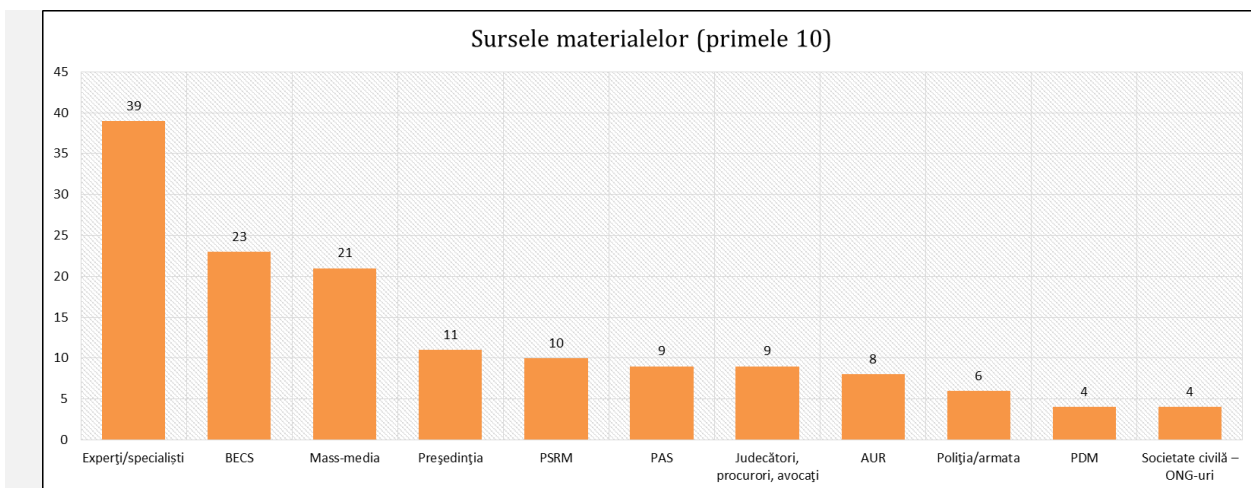
influența din Occident asupra PAS au fost dezvoltate subtil de către **Sputnik.md**. Spre sfârșitul campaniei electorale, și AUR a fost frecvent criticat și învinuit de destabilizarea și provocarea situației în Zona de Securitate. Foarte rar publicația s-a referit la sănătate, problema transnistreană, relațiile externe, probleme sociale, legislație sau mediu în context electoral.

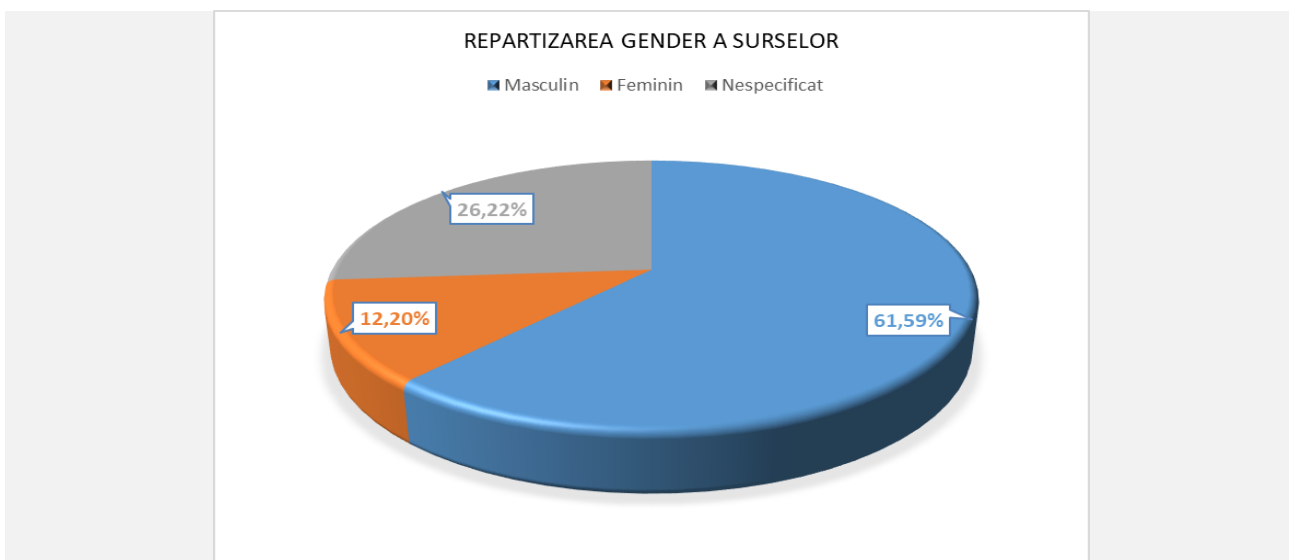
Sputnik.md a vizat în materialele publicate 36 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv toți concurenții electorali. Cel mai des în această calitate au apărut cetățenii/cetățenele (de 68 de ori), urmați/urmate de reprezentanții/reprezentantele PAS (de 65 de ori), și de cei/cele ai/ale BECS (de 54 de ori). La fel, în primele zece categorii au mai intrat Președinția, vizată de 36 de ori, diplomații/diplomatele, dar și BERU, cu câte 30 de apariții în calitate de protagoniști/protagoniste, PPDA și AUR, cu câte 29, dar și PACE și PPȘ, cu câte 20 de astfel de apariții.

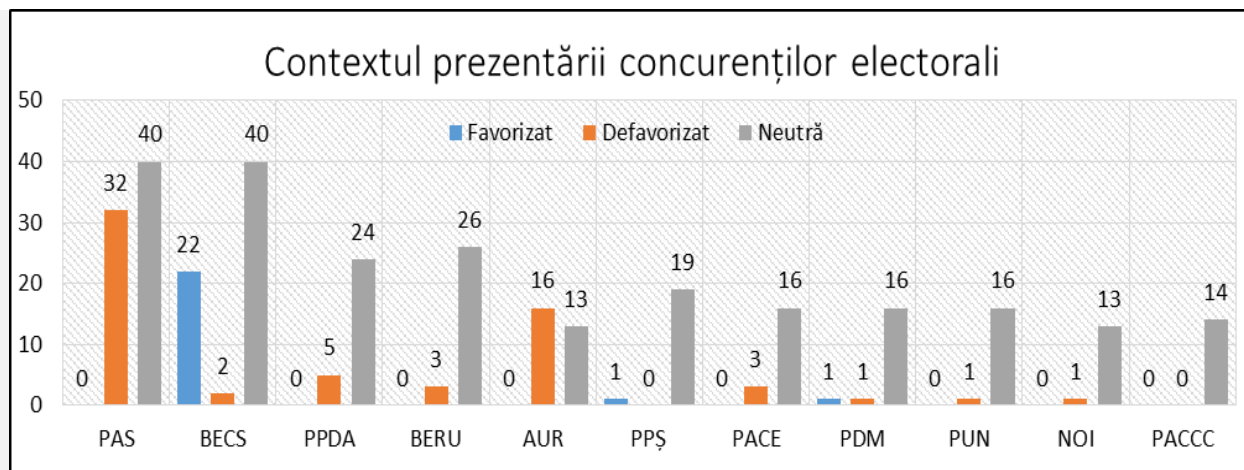
În total, **Sputnik.md** a citat 24 categorii de surse, inclusiv 11 concurenți electorali. În top au intrat experții/expertele, citați/citate de 39 de ori, reprezentanții/reprezentantele BECS, citați/citate de 23 de ori, și alte surse mass-media, cu 21 de citări. Mai rar în calitate de surse au apărut Președinția (de 11 ori), reprezentanții/reprezentantele PSRM (de 10 ori), ai/ale PAS sau ai/ale sistemului de drept (de câte 9 ori), ai/ale AUR (de 8 ori), dar și poliția/armata (de 6 ori), PDM și societatea civilă (de câte 4 ori).

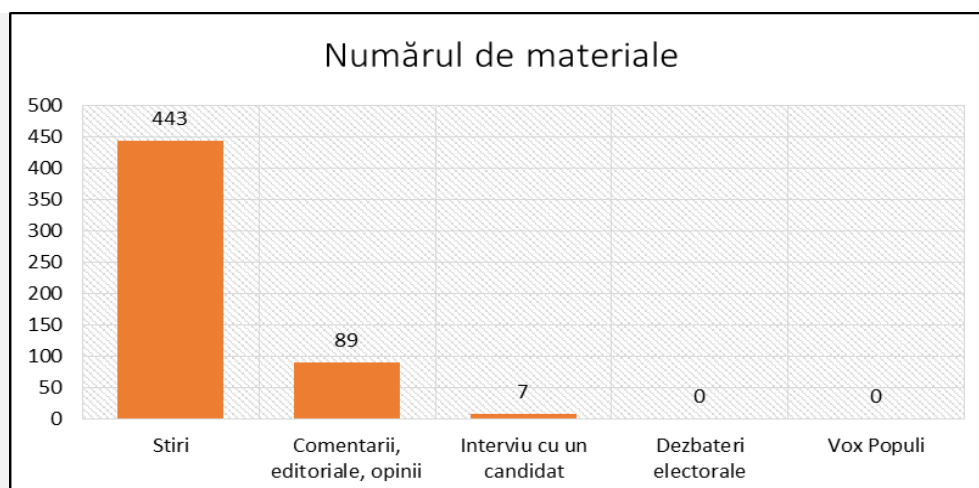
Cele 164 de surse citate de **Sputnik.md** au fost puternic disproporționate din perspectiva de gen, în defavoarea femeilor. Altfel spus, 101 surse (sau peste 61%) au fost bărbați, 20 (sau circa 12%) au fost femei, iar în 43 de cazuri (sau circa 26%) sexul surselor nu a fost specificat. Prin urmare, bărbații au fost citați de peste 5 ori mai des decât femeile.

În perioada cuprinsă de raport, **Sputnik.md** a mediatizat concurenții electorali atât neutru, cât și pozitiv sau negativ. Astfel, 10 concurenți au fost menționați doar în contexte neutre, fiind vorba despre PACCC, MPSN, PDCM, POM, PS, PVE, PPO, PPM, PPNOI și VV. Un concurent, BECS, a fost plasat mai des în contexte pozitive decât alți concurenți (de 22 de ori, apărând și de două ori în context mai curând negativ). Alți doi concurenți, PAS și AUR au fost cel mai des defavorizați, și niciodată favorizați (de 32 și, respectiv, 16 ori). Ceilalți 10 concurenți au apărut în contexte pozitive/negative astfel: PPDA – de 5 ori în context negativ, BERU și PACE – de câte 3 ori în context negativ, PUN, NOI și PRM – câte o dată în context defavorizant, PPȘ, PDA și PLD – câte o dată în context favorizant, PDM – câte o dată în context pozitiv și negativ.

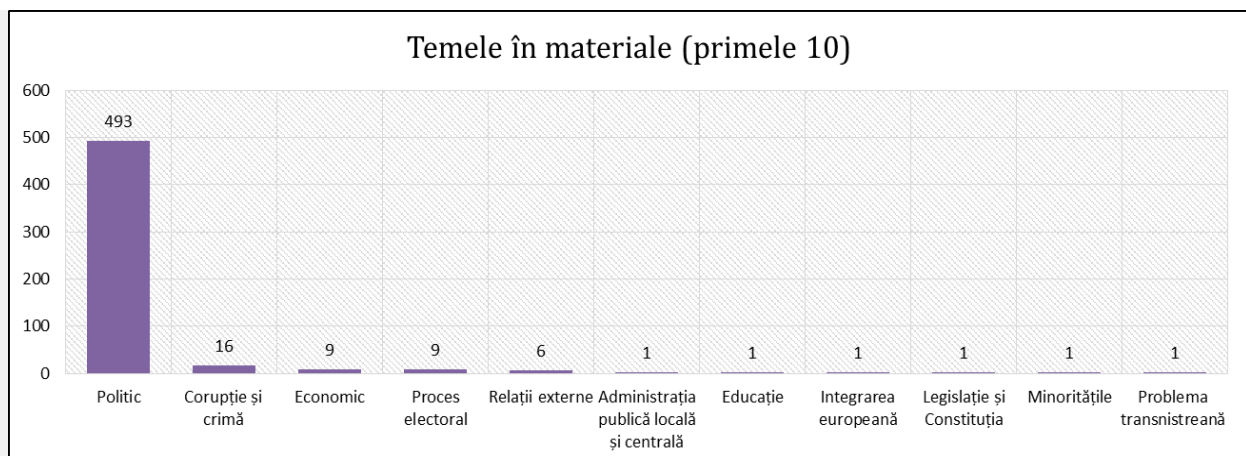

Timpul.md a publicat în total 539 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 443 de știri, 89 de comentarii și 7 interviuri. În 122 de cazuri textele au fost însoțite de video, iar în trei cazuri – de înregistrări audio. Volumul total al materialelor relevante a constituit 1692825 de semne (texte), 134424 de secunde sau circa 37 ore (video) și 273 de secunde sau peste 4 minute pentru înregistrările audio.

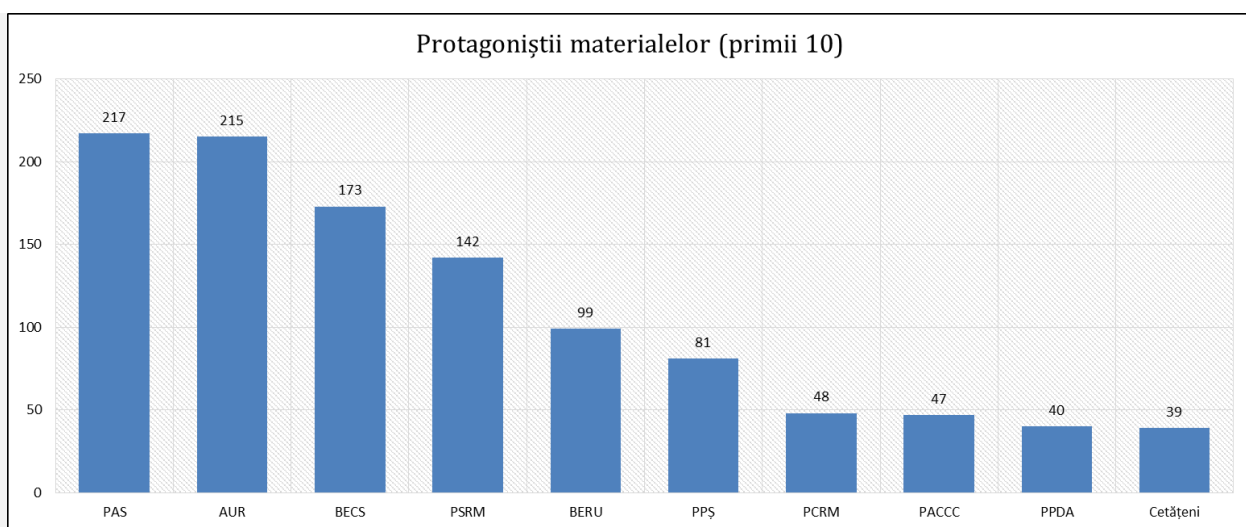

Publicația s-a referit preponderent la aspectele politice ale campaniei electorale, promovând deschis și masiv concurențul AUR pe întreaga durată a perioadei supusă monitorizării. În cele mai multe știri s-a recurs la amestecul dintre fapte și opinii. Concurenții BECS, PPȘ, BERU și PAS au fost constant defavorizați, în adresa lor și a reprezentanților/reprezentantelor acestora utilizându-se etichete, învinuiri și critici, fără a li se oferi dreptul la replică. De multe ori, afirmațiile au fost făcute în baza unor presupuneri ale liderului/reprezentanților AUR, fără prezentarea unor dovezi sau argumente. Multe materiale s-au repetat de mai multe ori pe parcursul săptămânilor, fiind schimbată doar data publicării, nu și conținutul produselor. Deseori, acuzațiile din titlul știrilor nu s-au regăsit în texte. Foarte rar, **Timpul.md** mai scris

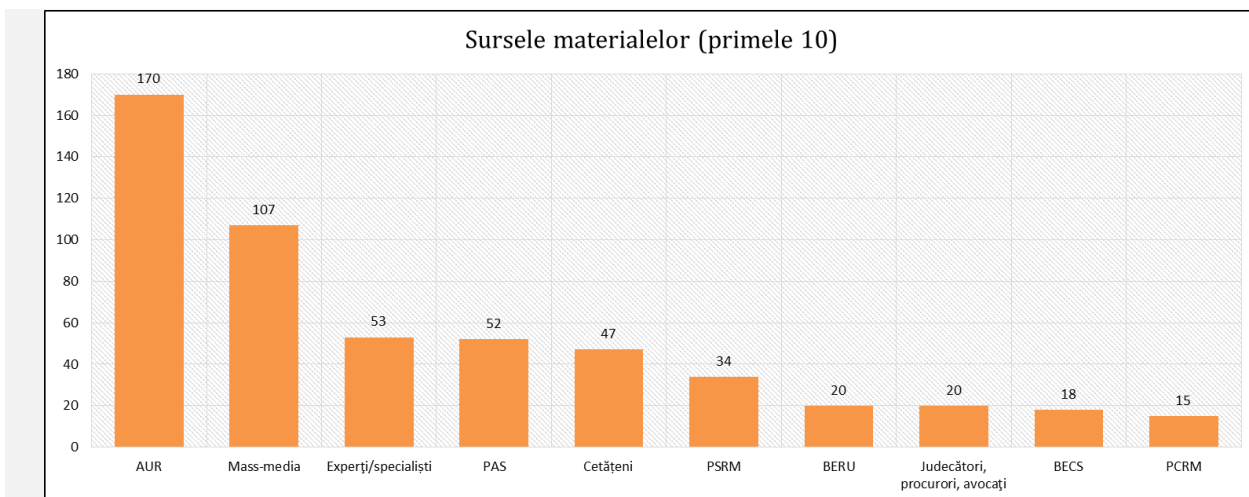
despre crimă și corupție, economie, procesul electoral, relații externe, educație, legislație sau problema transnistreană în context electoral.

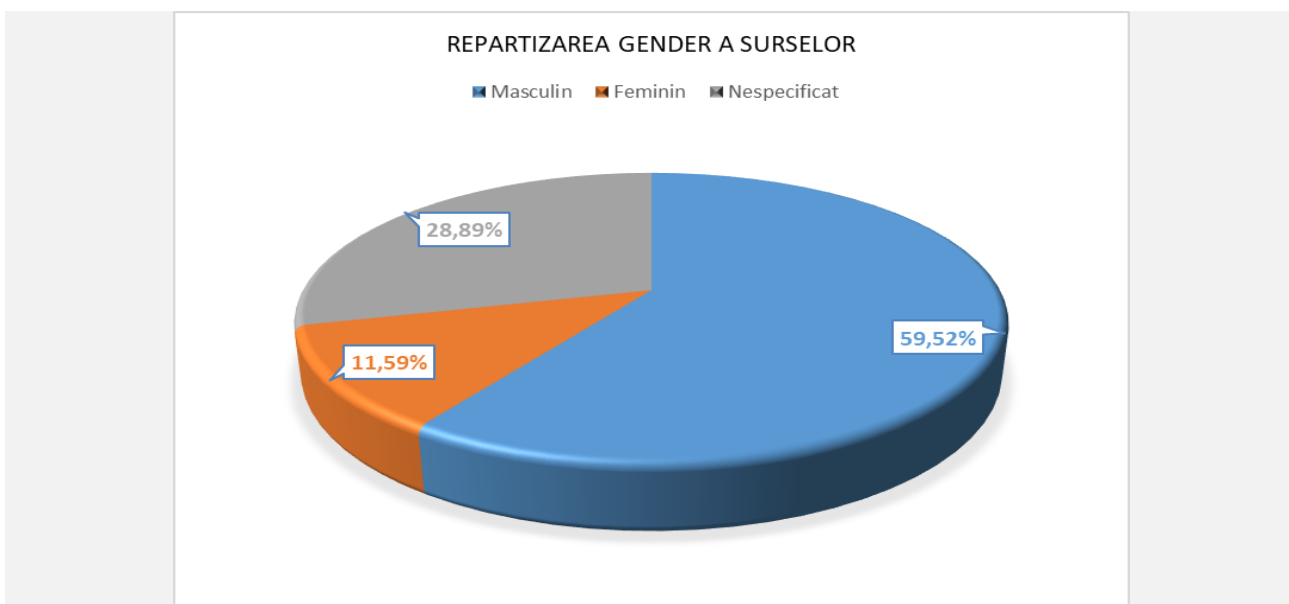
Timpul.md a vizat, cumulativ, 40 de categorii diferite de protagoniști/protagoniste, inclusiv 19 concurenți electorali, PAS și AUR apărând într-un număr similar de cazuri în această calitate (de 217 și, respectiv, 215 ori). Au mai fost vizati, în primele zece categorii, BECS (de 173 de ori), PSRM (de 142 de ori), BERU (de 99 de ori), PPȘ (de 81 de ori), PCRМ (de 48 de ori), PACCC (de 47 de ori), PPDA (de 40 de ori), dar și cetățenii/cetățenele (de 39 de ori).

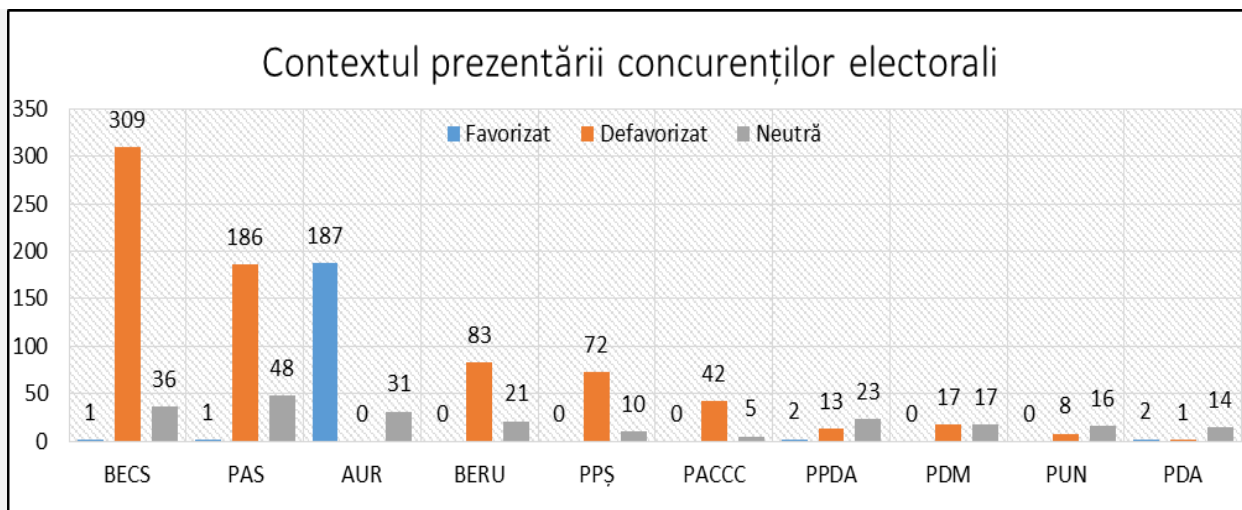
În același rând, **Timpul.md** a citat 27 categorii de surse, inclusiv 11 concurenți electorali, iar cel mai des – AUR (de 170 de ori). Au urmat alte surse mass-media, citate de 107 ori, experții/expertele, cu 53 de citări, exponenții/exponentele PAS, cu 52, cetățenii/cetățenele, citați/citate de 47 de ori, reprezentanții/reprezentantele PSRM, cu 34 de apariții în calitate de surse, ai/ale BERU și ai/ale sistemului de drept – cu câte 20, cei/cele ai/ale BECS – cu 18 sau cei/cele ai/ale PCRМ, citați/citate de 15 ori.

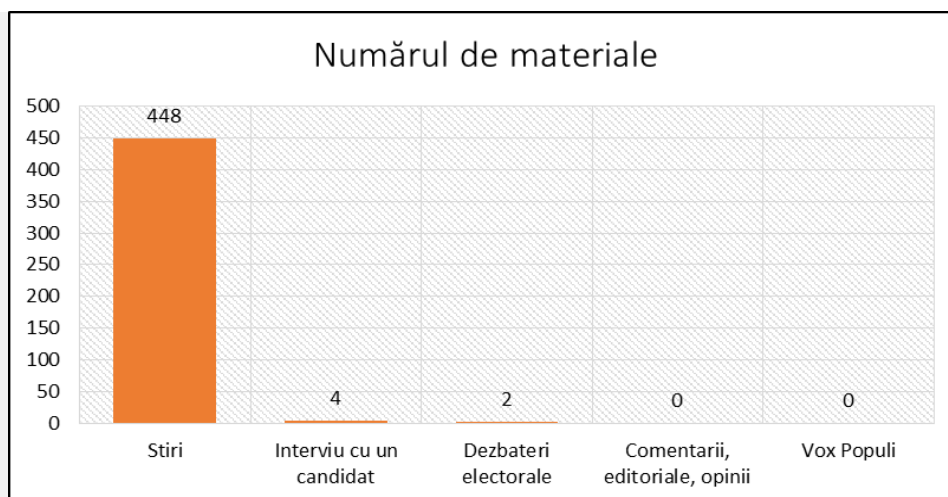
Sursele au fost și în acest caz dezechilibrate din perspectiva genului, în favoarea bărbaților. Astfel, din totalul de 630 de surse citate de **Timpul.md**, 375 (sau aproape 60%) au fost bărbați, 73 (sau peste 11%) au fost femei, iar în 182 de cazuri (sau circa 29%) genul surselor nu a fost specificat. Prin urmare, bărbații au fost citați de peste 5 ori mai des decât femeile.

În perioada 1 iunie – 10 iulie 2021, **Timpul.md** a mediatizat tendențios și disproporționat concurenții electorali, favorizările sau defavorizările depășind constant și de cele mai multe ori mediatizările neutre. Patru concurenți au apărut în perioada supusă monitorizării doar în context neutru, fiind vorba despre PLD, POM, PRM și VV, acești concurenți fiind menționați câte o dată în materialele publicate. În același timp, concurentul AUR a fost favorizat masiv și promovat în mod deschis de publicație, apărând de 187 de ori în contexte pozitive. Pe de altă parte, BECS, PAS, BERU și PPȘ au fost cel mai des defavorizați de contextul în care au fost plasați, de 309, 186, 83 și, respectiv, 72 de ori. La fel, PACCC a apărut de 42 de ori în context negativ, PPDA – de 2 ori în context pozitiv și de 13 – în context negativ, PDM – de 17 ori în context negativ, PUN – de 8 ori în context defavorizant, PDA – de două ori în context pozitiv și o dată – în context negativ, PS – o dată în context favorizant și de 11 ori în context defavorizant, PACE – de 8 ori în context negativ, PDCM, PPM și NOI – câte o dată în context defavorizant.

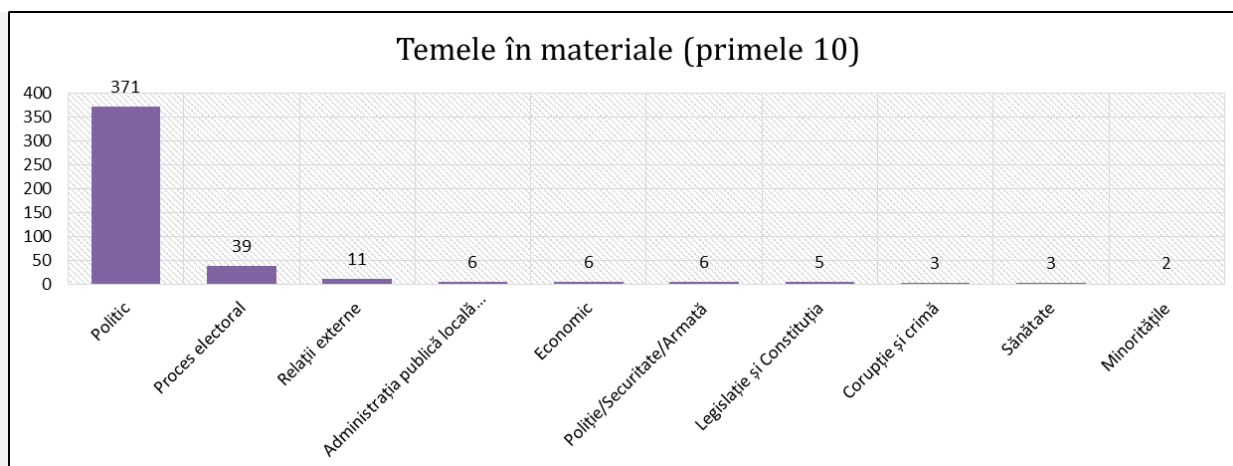

Unimedia.info

Unimedia.info a publicat în perioada de referință 454 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 448 de știri, 4 interviuri și două dezbateri. În 134 de cazuri textele au fost însoțite de imagini video, și într-un caz – de înregistrare audio. Volumul total al materialelor relevante a constituit 943686 semne (pentru texte), 234302 secunde sau circa 65 de ore (pentru materialele video), și 480 de secunde sau 8 minute pentru înregistrarea audio.

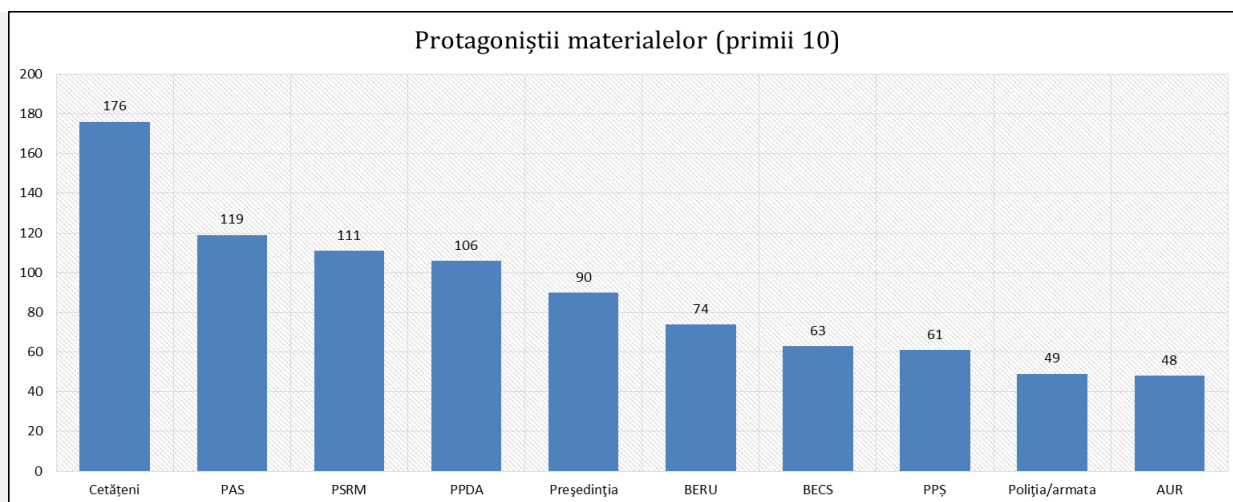

Cel mai des, în materialele publicate de **Unimedia.info**, au fost vizate subiectele politice în context electoral. Publicația a plasat mai des în context favorabil BECS, și PPDA, și în unul defavorabil PAS, în special spre sfârșitul campaniei electorale. Multe știri au fost însoțite de imagini video cu declarații ale reprezentanților anumitor concurenți electorali care au etichetat alți concurenți. La fel, în ultima decadă a campaniei electorale, **Unimedia.info** a recurs de mai multe ori la modificarea titlurilor materialelor, și a imaginilor care le-au însoțit, favorizând BECS și pe liderii acestuia. Nu în ultimul rând, portalul a publicat emisiunea lui

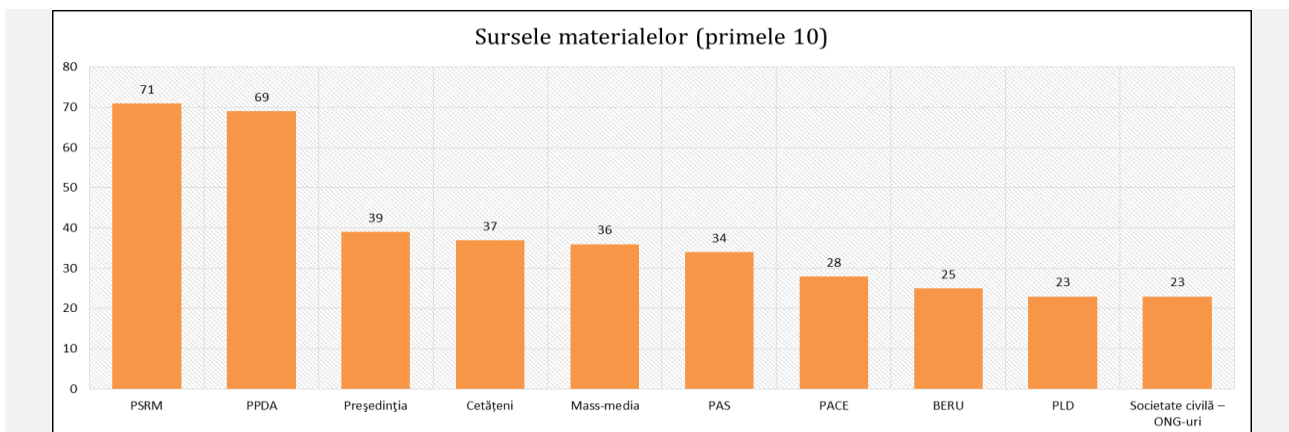
Igor Dodon, în care acesta a acuzat și atacat PAS și pe președinta Maia Sandu. În același timp, **Unimedia.info** a publicat deciziile autorității electorale, informațiile relevante privind secțiile de vot în străinătate și în regiunea transnistreană, a abordat periodic relațiile externe, economia, mult mai rar legislația, sănătatea sau minoritățile în context electoral.

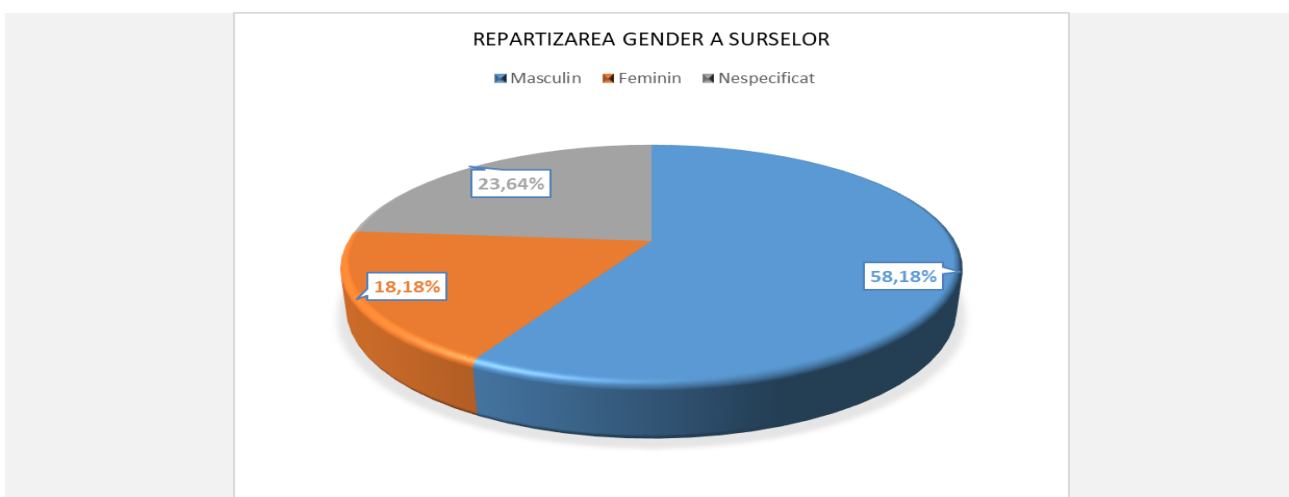
Publicația a vizat în total 48 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv toți concurenții electorali. Cumulat, cetățenii și cetățenele au avut cel mai des această calitate (de 176 de ori), urmați/urmate de reprezentanții/reprezentantele PAS (de 119 ori), ai/ale PSRM (de 111 ori), ai/ale PPDA (de 106 ori), ai/ale Președinției (de 90 de ori), sau ai/ale BERU (de 74 de ori). De asemenea, au mai fost vizati BECS – de 63 de ori, PPȘ – de 61 de ori, poliția/armata – de 49 de ori, sau AUR – de 48 de ori. Alte categorii s-au regăsit mai rar în calitate de protagoniști/protagoniste.

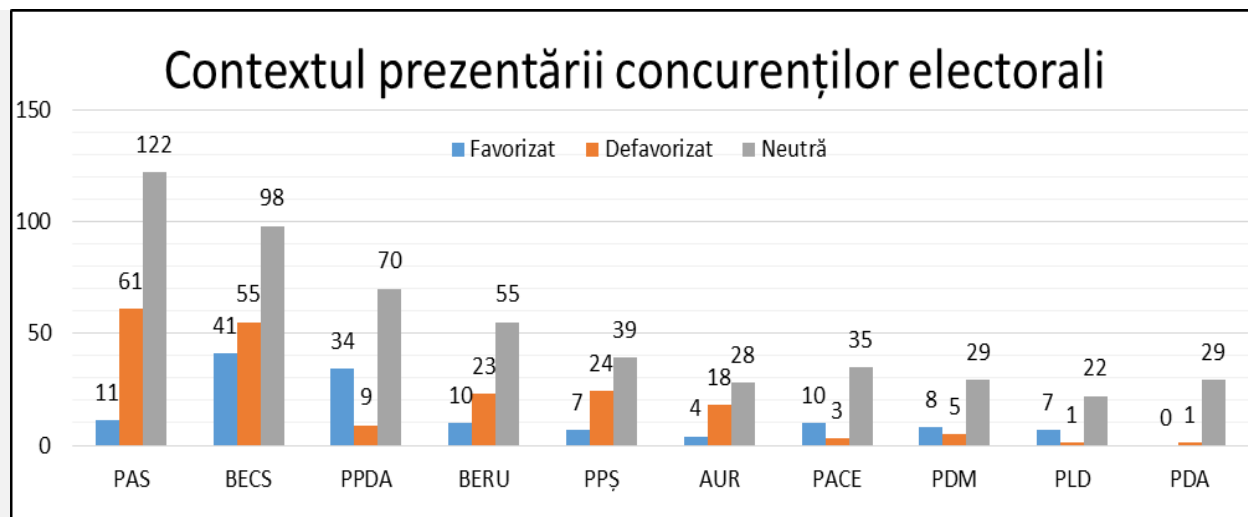
În același timp, **Unimedia.info** a citat 34 de categorii de surse, inclusiv 17 concurenți electorali. Cele mai multe surse au venit de la PSRM (71), și PPDA (69), urmate, în primele zece categorii, de Președinție (39), cetățeni/cetățene (37), alte surse mass-media (36), PAS (34), PACE (28), BERU (25), PLD și societatea civilă (câte 23).

Bărbații au apărut de peste 3 ori mai des în calitate de surse în materialele **Unimedia.info** decât femeile. Mai exact, din totalul de 550 de surse citate în perioada monitorizată, 320 (sau circa 58%) au fost bărbați, 100 (sau puțin peste 18%) au fost femei, iar în 130 de cazuri (sau aproape 24%) genul sursei nu a fost specificat.

De cele mai multe ori, **Unimedia.info** a mediatizat concurenții electorali în manieră neutră, 6 dintre aceștia apărând doar într-un astfel de context. Este vorba despre PS, MPSN, PPNOI, PVE, PPM și VV. Ceilalți concurenți au avut, pe lângă contextualizările neutre, și plasări care i-au favorizat sau defavorizat. Astfel, BECS și PPDA au apărut mai des decât alți concurenți în context pozitiv, de 41 și, respectiv, 34 de ori, BECS fiind și defavorizat de context de 55 de ori (cele mai multe astfel de cazuri înregistrându-se în prima perioadă de raport). La rândul său, PAS a apărut cel mai des în context negativ – de 61 de ori, dar și de 11 ori în context pozitiv. De asemenea, BERU, PPȘ și AUR au fost defavorizați de 23, 24 și 18 ori. Ceilalți concurenți electorali au fost favorizați/defavorizați de context astfel: PACE – 10/3 cazuri, PDM – 8/5 cazuri, PLD – 7/1 cazuri, PACCC – 1/2 cazuri, PDCM – 2/3 cazuri, PUN – un caz de favorizare, PPO – două cazuri de favorizare, NOI – 4 cazuri de defavorizare, PDA, PRM și POM – câte un caz de defavorizare.

2.3. Comportamentul editorial al publicațiilor în ziua alegerilor (11 iulie 2021):

○ **Actualitati.md** a avut aceeași politică editorială în ziua alegerilor ca și pe parcursul întregii perioade de monitorizare. A mediatizat masiv declarațiile reprezentanților BECS și acuzații la adresa PAS. De asemenea, a publicat un număr mare de știri despre presupuse încălcări ale procesului electoral în diaspora. Acestea nu s-au bazat pe surse sigure, redacția nu a căutat reacții și nici nu le-a publicat atunci când acestea au existat.

○ **Agora.md** a reflectat echilibrat ziua alegerilor, publicând știri tematice la o distanță de 5-15 minute. Toți concurenții electorali au fost prezentați neutru, fiind oferit spațiu pentru declarații după exercitarea dreptului de vot. De asemenea, redacția a publicat pe tot parcursul zilei materiale informative despre prezența la vot, încălcările sesizate de oamenii legii, știri despre votarea în diaspora și în regiunea transnistreană, cu intervenții live ale moldovenilor din mai multe țări europene, dar și cu persoane din stânga Nistrului surprinse discutând despre transportarea și mituirea alegătorilor. Redacția a reflectat toate declarațiile politicianilor, ale membrilor CEC etc. La fel, consumatorii de informație au avut acces la infografice comparative, revista presei internaționale despre alegerile din Moldova ș.a.

○ **Gagauzinfo.md** a reflectat ziua alegerilor parlamentare din 11 iulie prin știri neutre cu informații actualizate privind prezența la vot/statistică a alegătorilor din Găgăuzia, despre cum a votat Irina Vlah, iar un material de tip Vox Populi a prezentat ce așteptări au oamenii de la alegeri. Publicația s-a mai referit la încălcările semnalate pe parcursul zilei scrutinului, dar și la procesul de votare în diaspora. Nici un material nu a vizat concurenții electorali sau cum au votat reprezentanții/reprezentantele acestora.

○ **Kp.md** a prezentat, la fel ca și în campanie, în mare parte BECS, liderii blocului și declarațiile lor la ieșirea din secțiile de vot, prima participare la alegeri a fiului lui Igor Dodon, mersul liderului PSRM la biserică înainte de a merge la votare etc. Dintre ceilalți concurenți, portalul a relatat doar despre cum a votat Gheorghe Cavcaliuc. Tot în ziua scrutinului **Kp.md** a publicat știri care insinuat că s-ar fi încercat coruperea alegătorilor în diasporă sau de către deputați PAS: „Депутат PAS Владимир Боля координирует группу комбатантов в Кочиерах: готовится дестабилизация на выборах в Молдове?”; „Бюллетени вносят и выносят на участки: бардак за границей попал на видео, а молдавская diaspora лжуе”; „„Может, дадут по 50 евро, на президентских выборах давали”: скандальное видео, как голосует молдавская diaspora за границей”;

„Организованный транспорт в Яссах: Молдавских граждан в Румынии подвозят к участкам”; „Если это не нарушение, то что же тогда таковым является: в Испании избирателю показали, за кого голосовать на выборах в Молдове”. La fel, s-a scris că procesul de votare în regiunea transnistreană a decurs liniștit. **Kp.md** a prezentat și date privind prezența la vot la anumite ore pe parcursul zilei și a îndemnat la vot prin intermediul mesajelor mai multor artiști.

○ **NewsMaker.md** a reflectat echilibrat ziua alegerilor, procesul electoral per ansamblu, mersul votării, inclusiv în instituțiile de detenție, în diaspora și în regiunea transnistreană, dar și declarațiile politicienilor și ale concurenților electorali. S-a mai scris despre încălcările constatate de observatori, dar și de oamenii legii, protestul organizat de un grup de oameni, inclusiv combatanți, la intrarea în Varnița, pentru a urmări cum se organizează alegerile la secțiile de votare din acest sat. La toate acuzațiile făcute de concurenții electorali unii împotriva altora, **NewsMaker.md** a prezentat replica celor vizați.

○ **Noi.md** a publicat multe știri în ziua scrutinului, începând cu primii moldoveni care au votat, cozile de la secțiile de votare din diasporă, de la Varnița etc., și continuând cu mediatizarea exercitării dreptului la vot de către politicieni, de către fiul lui Igor Dodon sau de reprezentanții/reprezentantele concurenților electorali. Textele știrilor despre cum votau concurenții au fost diferite, la unii candidați au fost prezentate declarații, la alții nu, unii cu imagini video, alții fără. Portalul a prezentat și cifrele de la CEC privind rata participării la vot la anumite ore, informații despre solicitarea urnei mobile, despre cum au votat deținuții, sau cum se vota la diferite ore în diaspora.

○ **Realitatea.md** a publicat un număr mare de știri electorale în ziua alegerilor care au vizat un număr mare de concurenți. Cu excepția unor titluri ușor părtinitoare sau comentarii, în general, a avut un comportament editorial echilibrat.

○ **Sputnik.md** a mediatizat activ ziua alegerilor (până la ora 21.00 au fost publicate 58 de știri cu referire la alegerile parlamentare). Cele mai multe au fost despre procesul de votare în țară, peste hotare, dar și în penitenciare; procedurile care urmează pentru ca alegerile să fie validate; incidentele prezentate de IGP și Promo-LEX, procesul de vot în regiunea transnistreană; profilul votanților, dar și lista candidaților electorali. S-a reamintit cum s-a ajuns la anticipate, menționându-se indirect că Maia Sandu este responsabilă pentru declanșarea alegerilor. Au fost și materiale în care au fost prezentate opiniile (unilaterale) ale unor experți, dar și ale observatorilor CSI. Dintre candidați au fost prezentați cum votează doar Igor Dodon, Vladimir Voronin (cel puțin 3 știri cu fiecare dintre ei), Igor Grosu (care a avut cel mai scurt citat dintre toți) și Andrei Năstase. De asemenea, unii/unele demnitari/demnitare – președinta Maia Sandu, președinta fostului parlament Zinaida Greceanîi, premierul interimar Aurel Ciocoi, primarul general al Chișinăului Ion Ceban, bașcana UTAG Irina Vlah. Tot cu aceste persoane au fost publicate și fotografiile și imagini video. Cele mai multe au fost cu Igor Dodon și Vladimir Voronin.

○ **Timpul.md** a publicat 12 știri electorale în ziua alegerilor. Cele mai multe s-au referit la încălcările înregistrate în regiunea transnistreană, și anume, la declarațiile persoanelor care au menționat că au fost plătite să voteze pentru BECS sau Partidul ȘOR. Alte știri s-au referit la prezența la vot, inclusiv în diasporă și locațiile în care au votat liderii AUR, care au ales să voteze în Italia, dar și la briefingul CEC din dimineața zilei de 11 iulie. Despre alți concurenți electorali nu au fost publicate știri, și nici despre rezultatele preliminare.

○ **Unimedia.info** a reflectat ziua alegerilor prezentând declarațiile unor concurenți, inclusiv ale lui Igor Dodon și Vladimir Voronin, dar și ale lui Renato Usatîi, Octavian Țicu, Dorin Chirtoacă, Igor Grosu, Ion Chicu, Gheorghe Cavaliuc, Andrei Năstase, Pavel Filip, sau Marina Tauber. Știrile au fost adesea însoțite de imagini video. S-a mai scris despre fiul mai mare al lui Igor Dodon, care a votat pentru prima dată, sau despre cum au votat Ion Ceban,

Zinaida Grecianî sau Maia Sandu. Unii concurenți au fost menționați în context negativ de către alți concurenți (Vladimir Voronin: „oamenii de AUR care au fost provocatori în timpul campaniei electorale”), iar alții au fost favorizați prin selectarea declarațiilor („Marina Tauber, printre cei mai matinali politicieni la secția de votare: „Îi urăm Moldovei ca fiecare cetățean să trăiască precum în Orhei”). De asemenea, pe tot parcursul zilei de 11 iulie pe site a fost afișat un banner publicitar al BECS (plătit), iar din momentul închiderii secțiilor vot, acesta a dispărut. Restul știrilor plasate pe portalul **Unimedia.info** au conținut informații actualizate de la CEC cu privire la desfășurarea scrutinului și prezența la vot, dar și cu privire la încălcările anunțate de IGP.

2.4. Concluzii generale:

- Cele 10 publicații online monitorizate au mediatizat evenimentele electorale preponderent prin intermediul știrilor.
- **Realitatea.md** a publicat cel mai mare număr de materiale relevante pentru contextul electoral, iar **Gagauzinfo.md** – cel mai mic număr.
- Cea mai mare parte a materialelor au fost publicate sub formă de text, dar au fost și materiale video, și audio, într-o proporție mai mică.
- Cele mai multe materiale relevante s-au referit la domeniul politic, procesul electoral fiind mediatizat de peste 5 ori mai puțin.
- Toți concurenții înregistrați în cursa electorală au fost vizați în materialele jurnalistice ale celor 10 publicații, dar în proporții diferite.
- Cel mai des în calitate de protagonist a apărut concurentul electoral PAS.
- Toți concurenții electorali au apărut în calitate de surse în materialele publicate de cele 10 instituții media online.
- Cel mai des au fost citate alte ca surse alte instituții mass-media.
- Materialele publicate de toate cele 10 instituții media monitorizate au fost disproporționate din punct de vedere al genului, în favoarea bărbaților, aceștia fiind citați de peste 4 ori mai des decât femeile.
- Concurentul electoral BECS a fost cel mai des plasat într-un context pozitiv care l-a favorizat.
- Concurentul electoral PAS a fost cel mai des plasat într-un context negativ care l-a defavorizat.
- 6 din 10 publicații media monitorizate au prezentat informația referitoare la campania electorală în mod dezechilibrat, promovând, mai mult sau mai puțin, direct sau indirect agenda unor concurenți electorali.
- 2 din 10 publicații (**Actualitati.md** și **Kp.md**) au avut un comportament editorial asemănător, promovând deschis, direct și masiv, concurentul electoral BECS, și defavorizând cu aceeași intensitate concurentul PAS, dar și pe președinta Republicii Moldova Maia Sandu. În cazul acuzațiilor, insinuărilor etc., replica celor vizați/vizate a lipsit.
- Alte 2 publicații (**Noi.md** și **Sputnik.md**) deși mai discret, au plasat mai des în contexte favorizante concurentul electoral BECS, și în contexte defavorabile – PAS, iar **Sputnik.md** a defavorizat vizibil și AUR.
- O publicație (**Unimedia.info**) a promovat mai vizibil, mai cu seamă spre sfârșitul campaniei electorale, activitățile de campanie ale BECS, precum și declarațiile, opiniile liderilor blocului, în special ale lui Igor Dodon.
- O publicație (**Timpul.md**) a promovat agenda electorală a concurentului AUR, defavorizând și discreditând alți concurenți, în special PAS, BECS, dar și BERU și PPȘ.

Timpul.md a avut o politică editorială tendențioasă, evenimentele electorale și concurenții fiind prezentate/prezențați selectiv și cu o atitudine lipsită de echidistanță jurnalistică.

- 2 publicații (**Agora.md** și **NewsMaker.md**) au avut o politică editorială echilibrată în raport cu toți concurenții electorali, pe tot parcursul perioadei de monitorizare, fără a favoriza sau defavoriza pe cineva.
- Publicația regională **Gagauzinfo.md** a acordat o atenție insignifiantă campaniei electorale, publicând un număr mic de materiale cu referire la acest subiect.
- O publicație (**Realitatea.md**) a reflectat campania electorală prin oferirea spațiului pentru un număr mare a concurenților electorali, dar a admis în mai multe rânduri favorizări și defavorizări, comentarii unilaterale, declarații fără replică, etichetări și materiale care s-au pretat la categoria publicitate electorală, însă fără a fi marcate corespunzător.